

GülüŖü Kainat Bakış ı Kamer

Gürhan KURUKAYA*

Sevgiyle yoğruldu bu fani dünya.
Sevgi gördü evlat, analık bu ya...
Öldü, yandı, kavruldu şefkatinden...
Sevgi ana demek, yalvarmak Hû'ya..

Ana toprak demek, toprak da ana.
Sızlar derinden yürek, yana yana...
Kızıl kordur hasretle yanan, dostlar...
Bir yudum su verin yanan bağıma.

Bir sürgünüm gönlümdeki kır çöle.
Bir an için görsem yüzünü anne.
Duyurmam feryadım nadana, ele...
Bir kerecik öpsem gözünü anne.

Ellerini uzat tut ellerimi.
Hasret ile sarıl boynuma anne.
Bilirdin daima emellerimi.
Bir acı saplandı koynuma anne.

GülüŖün kainat, bakış ın kamer.
Şefkatin gönlümü inş irah eder.
Çağlar ötesinden belli ki ferman...
Ne çabuk ayrıldık, böyleymiş kader!

Bu nasıl firaktır, var mı teselli?
Ağardı saçlarım, akıbet belli!
Bir acı kuşatır tüm benliğimi.
Sol böğrüm derinden yandı temelli.

Göç eylemiş kalbimdeki her hane.
Hasret, kurş un gibi, saplı böğ rüme.
Vatan oldu rüyalar bana anne.
Hüzün sürgün olmuş yasl ı gönlüme.

Bir şey elden gelmez, tek iş im dua.
Böyle emreylemiş ol Bâri Hûda.
Bir masaldı sanki yaşadıklarım!
Kaldım ıss ız çölde anadan cüda!..

Çizer yek tualde bizi bir Ressam.
Bildirir muştuyü, Kur'an'da En'am.
Bekle ötelerde duayla annem.
Firdevs'te Kevser'i içmektir recâm.

Üsküdar, Ekim 2020

*Validebağ Fen Lisesi Müdürü

RAMAZAN-I ŞERİFİ

"İHYA" ETMEK NASIL OLUR?

İsmail KARA

Ramazanlarımızın da bugünün şartlarında ama geçmişle de irtibatlandırılarak yenilenmeye, çeşitlenmeye, derinleşmeye ziyadesiyle ihtiyacı var. Ve bütün unsurlarıyla; maddi, manevi yönleriyle... Bir şekilde devam edenleri iyileştirerek, kaybolanları yeniden yorumlayıp üreterek, elbette yeni unsurlar ve teknikler katarak, üslup ve adap arayışıyla birlikte...

Şimdilerde daha ziyade menfi anlamları çağrıştıracak şekilde kullandığımız "davetsiz misafir" deyimini biraz da (eski) Ramazanlardan kalma bir âdete, anlayışa ve yaşama üslubuna işaret eder. İftara yakın bir saatte kapınız çalınır ve tanıdığınız, tanımadığınız insanlar orucunu açmak için "çat kapı" sofranıza gelir kurulur. Gelen "Tanrı misafiri" dostunuzdur, komşunuzdur, tamamen yabancıdır, yolda kalmıştır, fakirdir, kimsesizdir, dilencidir, hastadır... Fark etmez, o "Tanrı

misafiri"dir. İnsanlara "her geleni Hızır, her geceyi Kadir (gecesi) bil" düsturu öğretildiği için, ayrıca sadece aile fertleriyle iftar yapmak pek makbul olmadığından ev halkı da kadınıyla erkeğiyle ruhen buna hazırdır. (Çok yakın zamanlara kadar akraba ve dostlara habersiz iftara gitmek daha makbul kabul edilirdi, en azından bazı yörelerde, bazı aileler arasında. Böylece misafir olanla yetinecek, Ramazan günü ev sahibine de hususi zahmet verilmemiş

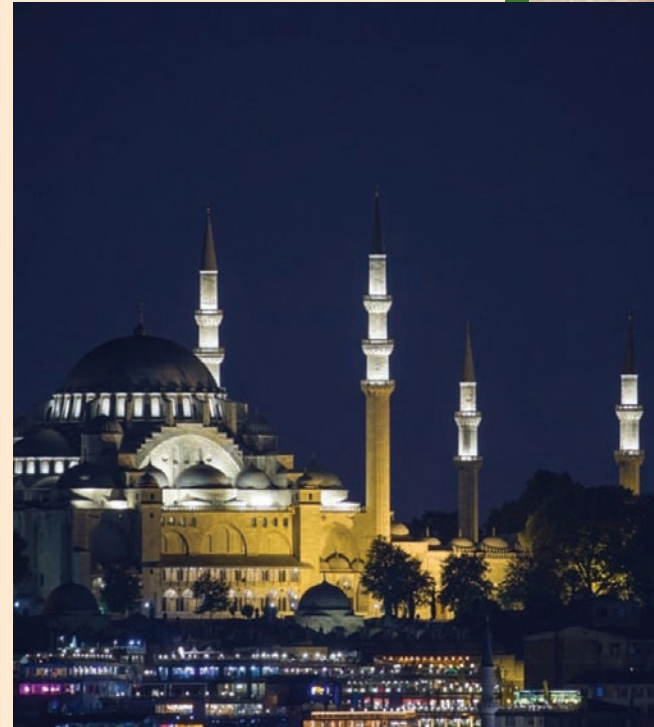
olacaktı). Gelen davetsiz misafir sizinle eşit seviyede yuvarlak masaya oturacak (daire eşitliğe işaret eder), azına çoğuna bakmadan "Allah ne verdiyse" ortak tabaklardan birlikte yiyip içeceksiniz. Davetsiz misafirin çayını, kahvesini, tatlısını da verecek, seccadesini sereceksiniz. Sonra da "dış kirası" olarak cebine, heybesine bir şeyler koyacak, mütebessim bir eda ile "tekrar gel, bizi memnun ettin, birlikte Ramazan-ı şerifi ihya ettik." diye yola vuracaksınız... Bir de sessizce şükür, dua ve niyaz var: "Allah rızası için, çoluk çocuğumuzun sadakası için, geçmişlerimizin ruhları için... Allahım! Bize verdin, başkalarına da ver, kimseyi darda koyma"... Samiha Ayverdi'nin İbrahim Efendi Konağı'nda anlattıkları kesinlikle istisnai bir duruma işaret etmiyor: "Ramazanda zengin, orta halli, hatta fakir herkesin kapısı ve sofrası herkese açıktı. Akraba ve yakın dostlar arasında davetsiz olarak iftara gitmek bir saygı ve nezaket kaidesi idi. (...) Ramazan ayında İstanbul'un hemen her konağının bir köşesi bir çeşit mescit haline konurdu. Otuz Ramazan teravih kıldırarak üzere güzel sesli bir imam tutulur ve konak halkından başka civardan isteyen herkes camiye gidecekleri yerde buraya gelirlerdi.". Artık bunlar geride kaldı diyeceksiniz, biliyorum. Çok haklısınız. Şimdi artık çocuklara, büyüklere, yaşlılara her gelene kapıyı açmamak telkin ediliyor. İnsanlarla, iklimlerle birlikte

emniyet, itimat ve güven anlayışı da hayli değişti, ademoğulları da özellikle büyük şehirlerde bir "acayip" olmaya doğru süratle yol alır oldular.

Kimsenin kimseye itimadı kalmadı. Hırsızlık, gasp, soygun, suistimal, ayrıca hilaf-ı hakikat beyan her tarafta cirit atıyor... Ev sahipleri kime nasıl güvensin, "yabancı"yı nasıl içeri alsın, muhtaç olup olmadığını nereden bilsin? Onun için çelik kapı var, olmadı dikenli tel var, site var, sitenin güvenliği var, 24 saat kayıt var... Bunlar doğru fakat başka doğrular da var. Olup bitenlerle birlikte Ramazan-ı şerifi "ihya" etmek de değişti, dönüştü, bambaşka yerlere gitti. Ramazan çadırları, israfa kaçmayan toplu iftarlar bütün problemlerine rağmen yeni şartlarda önümüze gelen ve küçümsenemeyecek fonksiyonlar icra eden örnek hadiseler aslında. Fakat burada "ev" sahibinin, "kişi"nin/insanın kendisi yok; misafirlerine kendisi yahut ev halkı, yetişmekte olan çocuklar hizmet etmiyor, insanların yüzünü görmüyor (yüz görmek, yüze katlanmak çok önemli), kimin Hızır kimin Kadir olduğu tanınmıyor... Bir bakıma cömert ve hayır sahibi insanların, kurumların parası ve imkânları devrede. Dahası var; aileler, akrabalar, komşular da birlikte iftar yapmaya niyetlendikleri zaman pidesini, tatlısını alıp birinin evine barkına değil hep birlikte bir lokantaya, "dışarı"ya, "başka" bir yere gidiyorlar.

İBADET, HAYAT, SANAT, KÜLTÜR, ESTETİK İÇİÇE...

Herhalde bir iftar vakti olmalı, Süleymaniye Camisi'nin kandilleri, kaftanlama üslupları, zevk ve safası yavaş yavaş kendini gösteriyor. Biraz sonra iftar topu patlayacak ve evleri bir nurlu neşe kaplayacak... İstanbul'un henüz bütünüyle kalabalığa, gürültüye boğulmadığı bir zamanlardan çıkagelmiş bir fotoğraf bu... Süheyl Ünver büyük camilerde, varlıklı ailelerin evlerinde, konaklarda kılınan bir teravih namazının zenginliklerini, revnakını şöyle anlatıyor: "(...) Saflar yavaş yavaş düzeler. Âyinler, tevşihler ve ilâhilerle namaz kılınır. Yatsı namazında muayyen bir beste takip olunamazsa da teravihin her dört rekâtı eda olundukça müezzinler ilâhiler ve âyinler okurlar. İlk dört rekât sonunda Saba veya Dügâh yahut Bestenigâr ve ikinci dört rekâtta Hüzzam ve üçüncü dört rekâtta ekseriya Ferahnâk ve dördüncüde mutlaka Evc, beşincide de behemehal Acem bestelerinden ilâhi okunur. İmam Efendi de mihraptan [aralarda] okunan ilâhinin makamıyla okumak zarurettedir. Bazı büyük konaklarda bulunan müezzinler gece de orada kalırlar. Ev sahipleri namazdan sonra bunlara güzel fasıllar okuttururlar. Sahurdan sonra ve sabah namazından önce imam efendi mukabele okur. 'Bunlar usul bilen güzel sesliler tarafından okunduğu için çok müessir [etkileyici] olur' der Ali Rıza Bey" (Bir Ramazan Binbir İstanbul kitabından).

EDEBİYATLA, SANAT VE ESTETİKLE, SESLE, SAZ Ü SÖZLE İRTİBATLI OLARAK MUSİKİ BAHSİ RAMAZANDA BAŞLI BAŞINA BİR DÜNYAYA DÖNÜŞÜYOR.

Ramazan kültürü daralıyor, tektipleşiyor mu?

Halbuki ihya etmek sadece canlandırmak, diriltmek, memnun etmek manalarına gelmez. Aynı zamanda bir mübarek ânı ve zamanı bütün huşûu, huzuru, zevki, neşesi ve âdâbıyla (birlikte) yaşamak, hakkını vererek ibadet etmek, onun vecdini derinden hissetmek, mânen zenginleşmek, göğermek, birlikte yücelmek, beraber mesafe kat etmek demek... Müslümanca bir düşünme ve yaşama üslubu yoğun ve hareketli bir ibadet ayı olan Ramazanı bütün unsurlarıyla nasıl hayatın unutulmayacak, canlı, bereketli, zevkli, maneviyatlı bir parçası haline getiriyor, dil başta olmak üzere kültürün içine nasıl dahil ediyor (Ramazan, oruç ve bayramla ilgili ne kadar çok deyim ve deyişimiz var), çocuklardan ihtiyarına her yaştan, her kademededen, her tipten insanı bir şekilde nasıl o dünyanın içine çekip yoğuruyor ve ona kendinden bir şeyler katıyor? Bu ve benzeri sorular bugün için tekrar üzerinde durulup düşünülmesi ve bugünün şartlarında yeniden cevaplandırılması gereken meseleler gibi duruyor. Dindar insanlarda farklı, dinle irtibatı nisbeten zayıf insanlarda daha farklı tezahür etmekle beraber ortak problem alanı olarak dinî sahayı da kuşatan tektipleşme ve onunla paralel yürüyen daralma üzerinde hususen durmak lazım. Çünkü bu kafa ve anlayış daralması demek aynı zamanda.

Müslüman toplumlarda Ramazan ve oruç ibadeti günün ve hayatın bütününü dolduracak şekilde bir genişliğe, bir çeşitliliğe ve derinliğe sahip olmuş ve toplumun her kesiminden, her kademesinden, her yaştan insanı içine alacak kuşatıcılıkta olagelmıştır. Hiç şüphesiz en başta herkes için eşit gibi olan oruç

ibadeti ve teravîh kısmı var. Bu ortak/merkezi kısma ait zamanın akışında ve yapılan işlerde bile camilerde, medreselerde, farklı meşreplerdeki tekkelerde, konaklarda, mahallelerde, hanelerde büyük bir çeşitlilik ve zenginlik müşahade ediliyor.

Tabir caizse birlik içinde çokluk... İftar, sahur, ilâhi, tevşih, salavat, hatim (mukabele), zikir, müezzinlik, vaaz u nasihat, huzur dersleri, sohbet meclisleri, zekât, sadaka, fakirleri ve kimsesizleri kollama, cami ve türbe ziyaretleri de öyle. Sonra Ramazan davulu, Ramazan manileri, Kadir Alayı, mahya, meddah, Karagöz, Ramazan sergileri, gezmeler, tuluat, ortaoyunu var. Bunların çocuklar ve bazı insanlar için sadece eğlence, oyun, oyalanma diyebileceğimiz tarafları olabilir. Olsun. Ama aynı zamanda bir dilin ve kültürün aktarılması, bir anlayışın ve yaklaşımın berkitilmesi, yer(li)leştirilmesi de bunlar üzerinden oluyor. Ayrıca kademeler var; Karagöz'ü aynı ortamda bir çocuk da seyrederek, tahsilli bir kişi de, âlim ve ârif bir zat da. Herkesin anladığı ve öğrendiği kendi seviyesine ve aradıklarına göredir. Mevlâna'nın Mesnevi'si, Nasreddin Hoca'nın fıkraları, aşk hikâyeleri, destanlar, cenknameler, Bektaşî fıkraları da öyle değil mi? (Dergâh dergisinin ilk sayısında [Mart 1990] yer alan Mustafa Tahralı hocanın "Zıll-i hayal'in esrarı" başlıklı yazısı Karagöz oyunlarının, özellikle de perde gazellerinin tasavvuf düşüncesiyle, vahdet-i vücudla kuvvetli irtibatlarını ortaya koyması açısından önemli bir metindir). Edebiyatla, sanat ve estetikle, sesle, saz ü sözle irtibatlı olarak musiki bahsi Ramazanda başlı başına bir dünyaya dönüşüyor. Yine herkesin, her kademedede insanın kendi seviyesine göre irtibat kurabileceği bir dünya bu. Davulcunun makamla okuduğu manilerden tutun, Kur'an kıraatına, aşr-i şeriflere, her vakitte farklı makamlarda okunan ezanlara, ilâhilere, salât u selâmlara, tekkelerde icra edilen âyinlere, cehrî zikirlerle, köy odasında yahut meclislerdeki kaside ve gazel icralarına, meşklere, kahvehanelerdeki atışmalara kadar uzanıyor. Oruç ibadeti dolayısıyla Ramazanlarda biraz daha öne çıkan ve çeşitlenen yeme içme kültürü de herhalde sadece atıştırma ile, öğün kesme ile, oburlukla yahut keyifle alakalı bir şey değil. Bilmiyorum, bir kısmı tamamen ortadan kalkın, bazıları ağır aksak da olsa devam eden, bir bölümü de biçimsizleşerek dönüşen bu örnekler bugün yaşadığımız Ramazanlardaki tektipleşmeyi ve bunun ortaya çıkardığı fakirleşmeyi yeteri kadar anlatabiliyor mu?

MAHALLEDE, ŞEHİRDE HERKES RAMAZANA KATILIYOR...

Münif Fehim İstanbul'un eski bir mahallesinde, Arnavut kaldırımli bayır bir sokakta davulcunun, manicinin sahur haberlerini vermeye başladığı bir anı çizgileriyle canlandırıyor. Mescidin mimarisi, minaresi ve kandilleriyle mahallenin diğer yapıları arasında da tam bir uyum ve denge var. Nuhun Ankara Makarnası'nın Ramazan ayında Ramazan

davulu ve mahyayı reklam unsuru olarak kullanması da yerinde ve iyi bir tercih... (Bu müessesenin özel tasarımı Ramazan reklamlarının hemen hepsi vasıflı ve emek mahsulü). İstanbul hakkında çok kıymetli bir kitap telif eden Ali Rıza Bey birçok şey yanında Ramazan manilerinden de bahis açıyor: "Ramazanın gelmesiyle beraber davul sesleri de beraberinde gelirdi. Mahalle bekçileri her gece sahur vaktine yakın saatlerde davullarını çalıp mahallelerini dolaşırlar ve arada bir mola verip 'sahur vakti!!!, saat sekize geliyor!!!' diye bağırdıktan sonra davul çalmaya devam ederlerdi. Unkapanı kahvelerinde hamallar davul çalmaya Ramazanın ilk gecesinden başlarlar. Bekçiler ikinci, üçüncü gecelerde ücretle tuttıkları tekerlemecileri, manicileri yanlarına alıp mahallesinde bulunan konak ve evlerin önlerinde durarak; Besmeleyle çıktım yola Selâm verdim sağa sola Benim mürüvvetli efendim Devletiniz daim ola başlangıcıyla birtakım tekerlemeler, maniler söylerler, hanımlar ve çocuklar bunlarla çok eğlenirlerdi. Hele; Halayıklar halayıklar Ocak başında sayıklar Davulun sesin duyunca Pirincin taşın ayıklar gibilerine çok gülerlerdi"

(İstanbul'da Ramazan Mevsimi kitabından).

RAMAZAN KİTAPLARI BİR ANLAMA VE YAŞAMA BİÇİMİNİ DE ANLATIYOR...

Ramazan kitapları ve yazarlarının müellifleri arasında edebiyatçılar, hususen deneme yazarları önde gözükmüyor. Kapaklarına yer verdiğimiz eserlerin yazarları da Cenap Şahabettin, Halit Fahri Ozansoy ve Abdülbaki Gölpınarlı... Bunun tesadüfi olmadığını söyleyebiliriz. Şimdi edebiyatçılar niçin Ramazanla ilgili yazılar ve kitaplar telif etmiyor acaba? "Ramazana bir hafta kala Kırkçeşme'de, Sekbanbaşı İbrahimağa Mahallesi Çıkmaz Terazi Sokağı'nın iki numaralı evinde bir şenlik havası esmeğe başlar, sokak kapısının tokmağı küfeli hamalların sert vuruşları ile günlerce güm güm öterdi. Aşçı ve hizmetçi hemen kapıya seğırtirler ve Balıkpazarı'nın en isimli bakkallarından getirtilen teneke teneke, sandık sandık, paket paket yiyecek maddelerini alır, hemen evin en üst katındaki kiler odasına taşırlardı" (Halit Fahri Ozansoy, Eski İstanbul Ramazanları). "Evvel zaman içinde üç aylar girdi mi -şuhûr-ı selâse derlerdi- Recep, Şaban, Ramazan, evlerde bir çekidüzendir başlardı. Hiç unutmam babamın kuzini Tevhîde hanımefendi [Şerif Muhiddin Targan'ın anneannesi] öne arkaya doğru sallanan hasır koltuğa oturur, emektar kalfasına emir verir; reçel kavanozlarını, şurup şişelerini yanına getirtir, mangalları hazırlattırır, kepeçleri kaynar sularla yıkattırır, kesilmiş, temizlenmiş, ayıklanmış yemişleri tepsilere serdirir, gül yapraklarını elleriyle birer birer muayene eder, şekerler tarttırır, kazanlara konulacak su miktarını ölçtürür, huzurunda tatlıları, reçelleri, şurupları kaynattırır. Saatlerce, günlerce bu işlerle meşgul olur dururdu. Babamın validesinde dahi bu merak, bu meşgale vardı. Bütün evlerin kilerlerinde, kilercilerinde de birer faaliyet görülürdü.

Evvela sabunlu bezlerle gıcır gıcır kiler yıkanır, temizlenir, sürahiler, kavanozlar, şişeler, kâseler, erzak dolapları, hülâsa her şey üzerinde teftişler yapılır, hazırlıklara kuvvet verilirdi... (...)"

(Ahmet Semih Mümtaz, İstanbul Ramazanları).

Ramazan kitaplarına bir atf-ı nazar...

Gazete ve dergilerin Ramazan sayfalarına bakın. Televizyonlardaki iftar ve sahur programlarına kulak kabartın... Ne kadar birbirlerine benziyorlar ve ne kadar da zevk ve emek yoksunu, dil ve üslup itibariyle tekdüze ve derinliksizler! Şükür ki Kur'an okumanın hakkını veren birkaç hafız, musikiye vakıf birkaç hanende ve sazende, daha az sayıda da olsa sözü dinlenecek bir iki insan var! Bugün sahip olduğumuz Ramazan kitapları herhalde epeyce büyük bir kısmı itibariyle matbuat hayatının, gazete ve dergilerin yan ürünü sayılır. Önemli bir kısmı da Cumhuriyet devrine ait. Kitaplaşmadan önce bir gazetede ve dergide yayınlanıyorlar. Yazı olarak ortaya çıkışlarında da yeni matbuat hareketlerinin ve yeni dindarlaşma taleplerinin önemli bir fonksiyon icra ettiğini düşünmek yanlış olmayacaktır. Fakat bu yazı çerçevesinde temas etmek istediğimiz hususlardan biri merkezinde mübarek ay olan bu yazıların ve kitapların ele aldıkları konular itibariyle ne kadar çeşitli ve farklı olduklarıdır. Ramazan ve oruç etrafında hâlelenen ve hilâlin görülmesinden bayrama kadar uzanan neredeyse 30 güne 30 ayrı bahis.

Şimdi Ramazanla ilgili kaç başlığımız var? İkinci husus ise -ne yazık ki hepsi hâlâ derlenmemiş ve kitaplaşmamış olan bu metinlerin yazarlarıyla, çizerleriyle alakalıdır. Bu vadide Ahmet Rasim, Cenap Şahabettin, Halit Fahri Ozansoy gibi edebiyatçıların ve deneme yazarlarının öne çıkması bugün için üzerinde düşünülmesi gereken bir husustur. Bir de fotoğrafçılar, ressam, karikatüristler var. Hangi fikre ve zikre mensup olursa olsun bugünün edebiyatçıları, fotoğraf, resim, karikatür sanatçıları Ramazan edebiyatına katılmak konusunda bu kadar isteksiz ve çekimser konuma iten sebepler nelerdir acaba diye düşünmek gerekmez mi?

Ramazanın günlük hayatın akışındaki önemini yitirmesi mi, çeşitliliğin kayboluşu, avamiliğin yükselişi mi yoksa bu mübarek ayın toplumun sadece bir kısmını, bazı katmanlarını ilgilendirecek hale gelmesi yani daralması mı? Bu faslı Halit Fahri Ozansoy'un Eski İstanbul Ramazanları'ndan bir iktibasla tamamlayalım. 1968 yılında basılan bir kitapta Ramazan vesilesiyle hatırlanan ve hatırlatılan hususlardan birine, onun unsurlarına ve hissiyatına bugüne de kıyaslayarak dikkat edin lütfen:

RAMAZANLARIMIZIN DA BUGÜNÜN ŞARTLARINDA AMA GEÇMİŞLE DE İRTİBATLANDIRILARAK YENİLENMEYE, ÇEŞİTLENMEYE, DERİNLEŞMEYE ZİYADESİYLE İHTİYACI VAR.

"Babam yılda birkaç kere beni Hazreti Halid'i [Eba Eyyüb el-Ensari'yi] ziyaret etmek üzere Eyüp Sultan'a götürürdü. Doğduğum zaman beni o büyük zatın maneviyetine bağlamışlar, ismimi de Halit koymuşlar. Her ziyaretimizde Hacet Penceresi'nden dua eder, fukaraya sadaka dağıtırdık. Türbenin içine girdiğim zaman kalbime tatlı bir huzur gelirdi. Arkadaki demir çubuklu pencerelerden giren öğle güneşi nakışlı duvarlardaki dini levhalar üzerinde parıltılar yapar, cami avlusundaki güvercinlerin kanat çırpımları türbenin açık duran kapısından hafif de olsa duyulurdu. (...) Orta yaşta, yuvarlak sakallı bir türbedar efendi sandukanın önünde duadan sonra beni halının üzerinde diz çöktürüp birkaç defa kocaman beş yüzlük bir tesbihten geçirirdi. Hele Ramazanlarda bu ziyaretler bütün İslâm aileleri için - de ödenmesi gereken en büyük vazife idi. (...) Şu anda kendimi o çocukluğumda, Eyüp Sultan Camisi'nin avlusunda görür gibiyim. Şadırvanda abdest tazeleyenlerin etrafında namaz saatini bekleyerek toplanmış olan ne muhteşem bir kalabalık vardı! Zengin, orta halli, fakir herkes birbirine halka olmuş gibi idi. (...)" (Ulaşım imkânlarının da artışıyla son yıllarda hanımların başı çektiği ziyaretler ve büyük camilerin avlularında iftar açma, ardından teravih ve

sahur, sabah namazları "seferleri", seferberliği yaygınlaşıyor. Günöbirlik İstanbul'a, Bursa'ya, Konya'ya, Edirne'ye, Hacı Bayram'a insanlar akıyor... Henüz bir karmaşa halinde; üslubu, âdâbı, zevki oturmamış, kimsenin ilgilendiği de yok. Ama Eyüp Sultan, Oruç Baba, Yuşa tepesi, Telli Baba, Aziz Mahmut Hüdai, Mevlâna, Emir Sultan, Hacı Bayram-ı Veli, son zamanlarda (gittikçe evliyalaşan) padişah türbeleri... Ramazanlarda dolup taşıyor. Müslüman halkın kendi bulduğu çözümler bunlar). * Sonsöz: Ramazanlarımızın da bugünün şartlarında ama geçmişle de irtibatlandırılarak yenilenmeye, çeşitlenmeye, derinleşmeye ziyadesiyle ihtiyacı var. Ve bütün unsurlarıyla; maddi, manevi yönleriyle... Bir şekilde devam edenleri iyileştirerek, kaybolanları yeniden yorumlayıp üreterek, elbette yeni unsurlar ve teknikler katarak, üslup ve adap arayışıyla birlikte... Ancak o zaman insanı yücelten, toplumu yukarıya doğru taşıyan, dili ve kültürü zenginleştiren, her yaştan, her seviyeden, her meşrepten insana hitap etme kapasitesi yüksek tam bir "ihya"dan bahsetme hakkını iktisap edebiliriz.

MEHMED ÂKİF ve BİZ ÜSKÜDARLILARA BİR EMANETİ

Sinan YILMAZ*

Bütün dünyaya küskündü.

Öyle başlıyordu "Bülbül" destanına. Küskün olduğu insanlar değildi. O, insanların peşinde koştuğu 'küçük hesaplar'a küskündü.

Bir yangının tüm Anadolu'yu kuşattığı o felaket günlerinde, hissiz ve galesiz kalabalıklara "Merhametin yok diyelim nefesine / Merhamet etmez misin evladına?" diye sesleniyor, münevver zümresine de, "Doğru yol işte budur, gel, diye sen bir yürü de / O zaman bak ne koşanlar göreceksin sürüde!" diyerek vazifelerini hatırlatıyordu. Çevresindekilerin en büyük dertlerinin derde sırtlarını dönmek olduğunu çok iyi biliyordu. Aşına çehreler arayıp bulamamanın hüznü ile iki bükülmüdü. "Gitme ey yolcu, beraber oturup ağlaşalım / Elemim bir yüreğin kârı değil, paylaşalım" diye seslenişi de bundandı. Ama çoğu zaman görmek istediğini göremez ve yalnız kalmak ihtiyacı duyardı. Nurettin Topçu, Mehmed Âkif'i anlattığı eserinde, "Büyük adamların bir başka vasfı da münzevi oluşlarıdır. Onlar kalabalığın içinde yalnız yaşarlar." der. Âkif tam da bu tespitin işaret ettiği insandı. Kimi zaman Karacaahmet'in serin servileri altında dolaşır, kimi zaman Çengelköy'deki

Şeyh Nevruz Camiinin son cemaat yerinde derin düşüncelere dalar, gönlünden saçılan mısraları kâğıda dökerdi. Zaten Çengelköy, Kurtuluş Savaşına katılmak için Ankara'ya doğru yola çıktığı günlerde yaşadığı semtti. Türlü değişimler yaşayarak günümüze ulaşan evi de, Şeyh Nevruz Camiinden yukarı doğru devam eden sokak üzerindeydi. Evinin bahçesi, çok büyük fıstık çamları tarafından gölgelendiği için Fıstıklı Köşk diye bilinirdi. Bu evin yanın dan Boğaz'a doğru inen sokak, bugün de Fıstıklı adını taşımaktadır. Âkif'in bizim için dikkat çeken bir önemli özelliği de, ikamet ettiği evler itibarıyla bir parça da Üsküdarlı oluşudur. Çengelköy'den başka İhsaniye (yahut Selimiye) ve Beylerbeyi semtlerinde de oturmuş, üstelik Beylerbeyi'nde oturduğu ev de günümüze ulaşabilmiştir. İhsaniye'de oturduğu dönemde de, ilçemizin en önemli eğitim kurumlarından biri olan Selimiye Baytar Mektebinde öğretmenlik yapmıştır. Bu yıllarda, çokça uğradığı mekânlardan biri ise, Burhan Felek'in çok özel bir Üsküdar köşesi olarak andığı, Hattat İlmî Efendi, Şair Talat, Hoca Ali Rıza, Muallim Naci, Hersekli Arif Hikmet, Necmeddin Okyay, Burhan Felek, İbrahim Hakkı Konyalı, Süheyl Ünver, Mahir İz gibi çok değerli isimlerin müdavimi olduğu Çiçekçi Kahvesidir.

Mehmed Âkif'in mezarının Edirnekapı'da olduğunu hepimiz biliriz. Bununla birlikte, Üsküdar'daki bir mezar taşı üzerinde de onun isminin okunduğundan pek çoğumuzun haberi yoktur. Zira, altı evladından en büyüğü olan Fatma Cemile Hanım, hayatını kaybettiği 1981 yılından beri Üsküdar toprağına emanettir. Çok yakınındaki bir okulda İstiklâl Marşını okuyan öğrenciler, bir babanın yazdığını kızına duyurmaya devam etmektedir. Yazar, gazeteci ve milletvekili gibi önemli vasıflarla hatırladığımız Ömer Rıza Doğrul'un da eşi olan Fatma Cemile Hanım'ın Çamlıca'daki mezarı, kimselerin uğramadığı bir köşede, kocaman bir umursamazlığın tam ortasındadır. Kısacası emanet yerindedir ve de emanetçilerini aramaktadır.

Âkif, aslen Arnavut'tu. Ama bu milletin öz mü öz fertlerinden biri olmuştu. Hem de *"İhtiyar amcanı dinler misin oğlum Nevruz / Ne büyük söyle, ne çok söyle, yiğit işte gerek / Lafı bol, karnı geniş soyları taklit etme / Özü sağlam sözü sağlam adam ol, ırkına çek"* diyebilecek kadar. Bu yüzden istiklâl mücadelesine büyük katkılarda bulundu. Kendisine bahşedilen hitabet kabiliyetini en güzel şekilde kullandı ve cepheden cepheye koşarak, Mehmetçik'e, tüm maddi unsurlardan çok daha müessir olan manevî yüklemeler yaptı. Kurtuluş Savaşı'na dair kahramanlık destanları yazılırken onun adının bu kadar az geçmesi bile Âkif'e karşı vefamızda ciddi noksanlıkların olduğunu ziyadesiyle gösteriyor aslında. Bu ülkenin okullarının her sınıfında çerçevelenip duvara asılmış olan bir İstiklâl Marşı var belki, lâkin, sınıfı dolduranlar maalesef ki bu marşın kurtuluş mücadelesine katkılarını, nasıl bir kendine geliş etkisi oluşturduğunu yeterince bilmemektedir. Dahası, kendisine sadece İstiklâl Marşını yazmış bir şair muamelesi yapılmakta, o güzeller güzeli Safahat'ın pek çok nüshası, kitaplıkların unutulmuş bir köşesinde, sayfalarını çevirecek ellere hasret bir şekilde tozlanmaya devam etmektedir.

Hayatının önemli bir bölümünü, kendisi için verdiği bir gönüllü sürgün kararıyla Mısır'da geçirdi. Bu günlerini özetleyebilecek tek kelime belki de özlemdir. Ne de olsa o, *"Etmesin tek vatanımdan beni dünyâda cüdâ"* mısraını yazan isimdir ve en çileli günlerini, doğduğu topraklardan uzak kaldığı bu yıllarda idrak etmiştir. Dünyaya vedasını İstanbul'da yapmak ve vatan toprağına gömülmek arzusundaydı. Hasta olarak geri döndü ve son günlerini ülkesinde geçirdi. İşte bu dönemde de, sanki o, bu ülkenin milli marşının şairi değilmiş gibi yalnız bırakıldı.

1936 yılının soğuk bir Aralık günü bu fânî dünyaya gözlerini yumdu. Kendisi için maalesef resmi bir tören tertip edilmedi. Cenazesine devlet erkânından hiç kimse katılmadı. Türk bayrağına sarılı tabutu Beyazıt Camiine getirildiğinde yanı başında bir avuç insan vardı. Neyse ki, üniversiteli gençler aziz şairin vefatını öğrenmiş ve onu seven büyük bir kalabalığı toplamayı başarmıştı. Cenazesi, Beyazıt Meydanı'ndan Edirnekapı Şehitliğine kadar omuzlar üzerinde değil, başlar üzerinde taşındı. Böylece son yolculuğuna nesli Asım'ın başları üzerinden uğurlandı. Defnedilirken bir taraftan İstiklâl Marşı okundu ve böylelikle Âkif, kardeşim diye hitap ettiği Mithat Cemal'in tabiri ile *"fetihten beri şehrin toprağına kendi eseriyle gömülen ilk kişi"* oldu.

Âkif...

Bazı insanlar vardır ki, onları anlatmak için hangi kelimeyi seçerseniz seçin, hangi güzel cümleyi kuracak olursanız olun hep bir şeyler eksik kalır. İşte Âkif de bu insanlardan biriydi.

Özellikle böyle bir nazım ustasını anlatmaya çalışmak, her kim olursanız olun, boyu aşan bir iş hissine kapılıyorsunuz. Değil mi ki o, pek çok mecliste 'bütün dünya şairleri bir araya gelse yine de bu dizeyi yazamazlar' tespitinin yapıldığı *"Vurulup tertemiz alnından uzanmış yatıyor / Bir hilal uğruna Ya Rab, ne güneşler batıyor"* mısralarının sahibi. Değil mi ki o, yine Mithat Cemal'in tabiriyle, *"yüz kahramana yetecek ahlak ve seciyesiyle sıradan bir insan gibi yaşayacak kadar tevazu abidesi"*. O, ne denir ki başka, Âkif işte!

Ruhu şâd, kabri cennet bahçelerinden bir bahçe olsun duasıyla...

*Yazar, Saffet Çebi Ortaokulu Öğretmeni

BOZMADAN BOZULMADAN

Fatih BAŞAK*

Çobanlık peygamber mesleği olarak da bilinir. Burada bir hikmet var mıdır diye sormak bile abesle iştigal olabilir. Ama bunun hikmeti nedir diye de pek de merak etmemişizdir.

Çoban, hayvanları otlatırken hem onları dağıtmaması gerekir hem de zarar görmemesi için her türlü tedbiri almaya gayret eder. Zarar görüldüğünde bunun sorumlusu olarak çobanlar görülür ve hesap da ondan sorulur. Hayvanlarını korumanın yanında onların doğumundan, beslenmesine kadar birçok görevi vardır çobanın. Aynı zamanda bu işler meşakkat isteyen işlerdir. Yani çobanlık aynı zamanda sabır ve şefkatle muamele etmeyi de gerektirir. Hatta yeri geldiğinde hayvanın ne yapacağını, nereye gidebileceğini dahi bilmek, bu mesleğin sorumlulukları arasındadır.

Dağlarda, ovalarda, yaylalarda tek başınadır çobanlar. Bu onlar için çok iyi bir tefekkür zamanıdır. Muhasebe yapma zamanıdır.

Sizlere bugün Çoban Ahmet amcanın hikâyesini paylaşmak istedim. Yıllarca çobanlık yapmış Ahmet amca aynı zamanda köyde de sözü geçen birisi imiş. Tüm köylünün bir derdi olduğunda danıştığı akıl hocası imiş. Çobanlık yaptığı süre içerisinde kendisine emanet edilen koyunlara o kadar titiz davranmış ki her birini kendi malı gibi muamelede bulunmuş. Çobanlık yaptığı süre içerisinde bir koyunu dahi kurtlara yem yapmamış. Elindeki varlığa şükredip, var edeni unutmadan yaşayan Ahmet amca gün gelmiş artık bu işi yapamayacak hale gelmiş. Oğlunu çağırmış. -Oğul artık ben ihtiyarladım. İşimi yapmakta oldukça

zorlanıyorum ve emanetlere sahip çıkamamaktan korkmaya başladım. Bundan sonra benim işimi senin devam ettirmeni istiyorum.

Babasına itiraz edecek olmuş ama babası ısrar edince çobanlığı kabul etmek zorunda kalmış.

Her ne kadar babasından çobanlığın gerektirdiği incelikleri öğrense de bu meslekte eksiğinin çok olduğunun da farkındaydı. Bu aynı zamanda kendisinde tedirginliğe de yol açıyordu. Ama yine de elinden gelenin en iyisini yapmaya gayret göstermiş. Oğul çobanlığı eline almış aradan birkaç ay geçmeden büyük bir heyecanla babasına koşarak gelmiş. -Ne oldu evlat? demiş Ahmet amca.

-Baba çobanlığı senden devir alalı çok olmadı. Ama yanlış giden bir şeyler var. Senden akıl almak isterim, demiş.

Başlamış oğul anlatmaya:

-Biliyorsun çobanlığı devredeli çok olmadı. Ama bu kadar kısa zamanda nerede ise her gün bir koyunumu kurtlara kaptırmaktayım. Emanetlere sahip çıkamıyorum ve bu beni çok düşündürüyor, demiş. Bilge çoban sormuş:

-Oğul bu zaman içerisinde benden farklı yaptığın bir şey var mı? Oğul "yok" demiş ama baba ısrarcı olmuş. -İyi düşün evlat!

Babası böyle deyince daha ciddi düşünmeye başlamış ve hemen atılmış:

-Evet, baba şimdi aklıma geldi. Ben çobanlıkta senin kadar tecrübeli değilim. Tecrübemi kazanan kadar sürüde bana yardımcı olsun diye çoban köpeklerinin sayısını artırdım, demiş.

-Tamam, işte demiş babası. Muhtemelen problem burada. Bu köpekleri nereden aldın diye de sormuş.

-Baba zamanım azdı iyi cins çoban köpeği hemen bulamayacağımı düşünerek komşu köyden birkaç tane köpek getirdim.

-Muhtemeldir ki bu yeni alınan köpekler bizim çoban köpekleri gibi davranmadılar. Kurtlar çok akıllı hayvanlardır. Bu yeni alınan köpeklerin bu durumlarını fark etmiş olmalı ki her gün bir koyunu yemişlerdedi dedi akıllı çoban. Bu köpeklerin de çok dikkatini çekmemek için hepsine değil her gün bir tane yemişler ki kimsenin de dikkatini çekmemiş. Sen de ya bir taneden bir şey olamaz diyerek rehavete kapılmış olmalısın, dedi.

Oğul hiçbir şey dememişti. Çünkü babanın dedikleri doğruydu. Ama durumu da kurtarmak istiyordu.

-Peki, ama baba ne yapmam lazım.

Hemen yeni getirdiğin köpekleri uzaklaştır ve aldığın yere geri ver.

Oğul babasının dediklerini yapmış. Köpekleri aldığı yere iade etmiş. Aradan kısa bir süre geçmeden oğul tekrar babasının huzuruna geri gelmiş. Babası oğlunun ne diyeceğini anlamış ama anlatmasına da fırsat vermiş.

-Baba dediğin gibi yaptım. Komşu köyden aldığım köpekleri iade ettim. Senin zamanındaki köpeklerle çobanlık yapmaya devam ettim. Ama değişen bir şey yok. Kurtların kaptığı ve öldürdüğü koyun sayısı her geçen gün artmaya başladı.

Bilge çoban durumu anlamış.

Oğul benim zamanımdaki köpekleri hemen gönder. Onlardan bir tane bile kalmasın demiş.

Oğul şaşırılmış. Ne diyeceğini bilememiş. Babası zamanındaki köpekleri neden gönderiyor diye düşünmeye başlamış. Merakını gidermek adına;

-Baba, daha önceki köpeklerin bu eğitim almadıkları için kurtlarla baş edemediğini hatta onlarla işbirliği yaptığını söylemiştin. Bu yüzden de göndermemi istemiştin. Bunu anladım ama senin zamanındaki köpekleri neden gönderiyoruz diye sormuş.

-Bak oğul! Daha önce getirdiğin köpekler cins köpek değillerdi. Cins köpek olmadığı için kurtlarla işbirliği yaparak koyunlara zarar vermişlerdi. Onun için gönderdik. Bu köpekleri neden göndermek istediğimize gelince: Benim zamanımdaki köpekler de sonradan gelen köpeklerin bu kötü huylarından etkilenmişler. Hatta bu cins olmayan köpekler bizim köpekleri de bozmuşlar. Anlaşılan o ki bizim köpekler de cins olmayan köpeklere benzemeye hatta onlar gibi davranmaya başlamışlar. Daha da ileri giderek önce birer birer koyunlara zarar verirken artık bu kuralı bile bozmuşlar. Yani senin anlayacağın bizim cins köpeklerimiz önceki köpeklerden çok daha bozulmuşlar.

Hayat da böyle değil midir? Sepetteki bir çürük elmayı temizlemez sepetten atmazsanız bir süre sonra sağlam elmalar da çürüyecektir. İradeniz ve inancınız kuvvetli değilse başkalarının hükmüne girersiniz bu defa siz siz olmaktan uzaklaşırsınız. Daha da vahimi İzzetbegoviç'in "Savaş; ölünce değil, düşmana benzeyince kaybedilir!" sözünü haklı çıkarmamak adına kötülere benzemek yerine iyilerden yana olmak zorundayız.

Çıktığınız yolda her zaman temiz insanlarla yola çıkın. Çalışma ekibinde kurduğunuz kişileri önceden iyi tanıyın. Onlarla yolculuk yapın, alışveriş yapın. Ahlakı güzel olanı tercih edin. Sonradan yaptığınız müdahaleler de çok gecikmiş olabilirsiniz. Çoğunlukla da sonradan yapılan müdahaleler, eski dostluklarda da kalp kırıklıklarına yol açacaktır.

BEREKET İÇİN

TASARRUF VE VERİMLİ HAYAT

Karani BEDİR*

Tasarruf; parayı veya tüketilebilecek herhangi bir şeyi ölçülü harcama, idareli kullanma, harcamada israftan ve cimrilikten kaçınarak orta yolu seçme ve tutumlu olma anlamlarına gelir. Bereket ise elde edilmeye çalışılan bolluk, genişlik, hayır ve saadet gibi anlamlara gelir. Bu kelime Kur'an'da isim, fiil ve çoğul olarak kullanılmıştır. Kur'an'da "İman ve takva sahibi toplumlara gökten ve yerden bereket kapıları açılacağı..."(1) müjdesi verilmiştir. Bu ayetin açıklamasında gökten ve yerden gelecek bereketler, yağmurun yağması ve toprağın verimli olmasıyla mahsul ve gelirin çoğalması, bolluk ve hayrın yaygınlaşması, madenler, denizler ve dağlardan faydalanılması, böylece nimet, refah ve saadetin artması olarak yorumlanmıştır.

Bereket kelimesi, birçok din ve toplumda kullanılmakta olup genellikle bolluk ve genişlik anlamında günümüze kadar gelmiştir. Kur'an ayetlerinin yanında bu kelime hadislerde de geçmektedir. Bir hadiste "Sahura kalkın, çünkü onda bereket vardır." (2) buyrulurken bir hadiste de yağmur, "gökten inen bereket" (3) olarak nitelendirilmiştir. Bir hadiste ise selam vermenin bereketi sağladığı bildirilmiştir. (4)

Bereketi konu edinen âyet ve hadislerin incelenmesinden anlaşılabileceği üzere bu kavram insanların gerek dünyaya gerekse ahirete yönelik kazanç veya kayıplarını ilgilendirmektedir. Böylece iç dünyasında güven ve huzura kavuşan insanın bu

inancı davranışlarına da yansıtarak kâmil bir insan olmasına yardımcı olur.

Bu bağlamda Hz. Ali'nin "Kanaat eden aziz olur, tamah eden zelil olur." düsturu kültürümüzde önemli bir yer tutmaktadır. Zamanın, malın ve diğer nimetlerin ölçülü olarak kullanılması bir tasarruf olduğu gibi bunların verimlilikleri de bereket olarak ifade edilmiştir. Bizlere verilen her nimet sınırlıdır. Evrendeki bu nimetlerden herkesin faydalanma hakkı vardır. Bu konuda kimse bencillik yapmamalıdır. Dolayısıyla herkesin nimetlerden ölçülü ve dengeli bir şekilde faydalanması gerekir. Gelecek nesillerin sağlıklı bir şekilde yeryüzünde yaşaması, daha önemlisi kulun Rabbine karşı olan sorumluluğu açısından önemlidir. Allah Rasulü bu konuda, "İki nimet vardır ki insanların çoğu bu nimetlerin kıymetini bilmez. Bunlar sağlık ve boş vakittir." (5) hatırlatması ile bu nimetlerin ne kadar kıymetli olduğunu vurgulamıştır. Peygamberimiz, abdest alırken suyu ölçsüz kullanan bir arkadaşına, "Bu kadar israf olur mu?" deyince, o da abdestte de israf olur mu? dedi. Bunun üzerine Allah Rasulü "Evet, akan bir nehirden abdest alsan bile" (6) diyerek ona tasarrufu öğütledi.

Tasarruf, sadece harcama ve kullandığımız herhangi bir şeyde ölçülü olmak değildir. Tasarruf, aynı zamanda gelecek nesillerin bize emaneti olan dünyayı korumaktır. Çünkü tasarruf sadece iktisat ile ilgili değil, aynı zamanda çevre ve doğa bilincinin bir konusudur.

Verimlilik ve bolluğu ifade eden bereket kavramı, Müslümanlar arasında yaygın bir yere sahiptir. Çünkü müminler; nimet, hayır, bereket ve bolluğun Allah'ın kullarına ikramı olduğuna inanır. Dua ve dileklerinde ona yönelir, ondan bekler. Yaratıcıya karşı olan bu iletişim hali, insanı iç dünyasında huzura kavuşturur. Anadolu insanı için bereket kavramının ayrı bir yeri vardır. Alışverişte "Allah bereket versin." denilmesi, sofraya üzerine gelen birisinin "bereketli olsun" temennisinde bulunması, darlık ve kıtlık zamanlarında "bet bereket kesildi" denilmesi, iyi insanlar için "ömrüne bereket" diyerek iyi dilekte bulunulması bereket kavramının kültürümüzde ne kadar önemli olduğunu gösteren ifadelerdendir. Bereket konusunda Efendimiz, "Allah'ım ümmetim için günün erken vaktini bereketli kıl" (7) duasıyla günün bereketli olabilecek dilimine işaret etmiş ve bereketin önemini vurgulamıştır.

İnsanın elindeki nimetin kıymetini bilmesi o nimete bereket katar. Bir ömre birçok buluş, eser ve bilgiyi sığdırmak gibi. Bu durum aynı zamanda verimlilik olarak da ifade edilebilir. Çünkü verimlilik sadece ekonomik anlamda en az girdiyle en çok çıktı elde etmek değildir.

Bereket ve verimlilikten bahsederken bizde yaygın olan hayır ve hasenatın ifadesi olan "Sadakayı Cariye" kültürünü hatırlamamak mümkün değil. Hz. Peygamber "İnsan ölünce şu üçü dışında amellerinin sevabı kesilir. Ancak sadakayı cariyeye, faydalanılan ilim ve arkadan dua eden hayırlı evlat hariç." (8) buyurmuştur. Dolayısıyla bizim kültürümüzde bereket çok boyutlu olup bereketten öldükten sonra da devam eden bir verimlilik söz konusudur. Yeter ki yaptırdığınız bir okul, cami, hastane vb. olsun veya faydalanılan ilim bırakın ya da sizi duada hatırlayacak iyi bir evladınız olsun. İşte bereketi sembolize eden ve asırlardır toplumumuzu ayakta tutan sadakayı cariyeye olarak ifade edilen vakıflar, dernekler ve çeşitli hayır kurumları bu müjdeye istinaden kurulmuş olup ölen insanlar için iyiliğe, hayatta olan insanlar için hizmete devam etmektedir.

Tasarruftan bahsedebilmek için Allah'ın kullarına sunduğu nimetlerin ölçülü bir şekilde kullanılması gerekir. Bu konuda Rabbimiz "Onlar harcadıklarında ne israf ederler ne de cimrilik ederler. Onların harcamaları bu ikisi arası dengeli bir harcamadır" (9) buyurarak dengeli insanın harcamada ölçülü olduğunu ortaya koymuştur. Bu sayede hem bütçemize hem de milli servete ve toplumsal refaha katkı sağlamış oluruz.

Tutumluluk ve itidal, İslâm'ın ibadetlerde bile öğütlediği temel bir ilkedir. Dolayısıyla sorumlulukları ihmal edecek derecede nafile ibadete dalmak, camilerin aşırı derecede süslenmesi, kabirlere gereğinden fazla harcama yapılması vb. uygulamalar aşırılık olarak kabul edilerek uygun görülmemiştir. Esasen insan her alanda ölçülü ve dengeli olmalıdır. Bir nehrin kenarında ellerini yıkayan bir kişi bile suyu ölçülü kullanmakla yükümlüdür. Bu husus insanın ahirette zaman, servet, iş gücü, bilgi gibi kaynakları nasıl kullandığından sorguya çekileceğini bildiren hadiste açıklanmıştır. (10)

Tutumluluk için enerjiden gıdaya, toprak mahsullerinden suya kadar her alanda faydalandığımız tüm nimetleri ölçülü kullanmak durumundayız.

İsraf, inanç, söz ve davranışta ölçünün dışına çıkmak, mal veya imkânları saçıp savurarak ölçsüz harcamak anlamlarına gelir. Dinin, adetlerin ve insanlığın gerekli gördüğü yerlere gereği kadar harcama yapmak cömertlik, bu ölçülerden az harcamak cimrilik, bunların üstünde harcama yapmak ise israftır. Günümüzde bireysel ve toplumsal refah seviyesindeki artış, harcama alışkanlıklarını da değiştirmiştir. Dolayısıyla ihtiyaç olmayan bazı şeyler ihtiyaç gibi algılanmaya başlanmıştır. Bilindiği üzere beşeri ihtiyaçlar sınırlı, arzu ve istekler ise sınırsızdır. Bu sebeple arzu ve isteklerin karşılanması için yapılan aşırı tüketim israftır. Burada insanın arzu ve isteklerini kontrol altına alması önem kazanmaktadır.

Maddi ve manevi imkânları Allah'ın insanlara emaneti olarak sayan İslam dini, bu nimetleri Allah'ın hoşnutluğunu kazanmak için insanlara mutluluk verecek yerlere harcamayı ister.

Hedef; insanın kendine ve çevresine faydalı, insanı kâmil olmasıdır. Bunu yakalamak da daha çok tüketmekle değil; daha tutumlu, daha ölçülü, daha erdemli olmakla olur. Bu anlamda erdemle tasarruf arasında olumlu bir ilişki bulunmaktadır.

Lüks ürünlere yönelik yapılan harcamalar, bazı kaynakların lüks ürün ve hizmetlerin üretiminde kullanılmasına sebep olmaktadır. Böylece arzı azalan temel ihtiyaç maddelerinin fiyatı artmakta, bu durum dar gelirli insanların alım gücünün düşmesine sebep olmaktadır. Lüks tüketimin yaygınlaşması bir yandan savurganlığı körüklerken diğer yandan sosyal dengeyi bozmaktadır.

İsraf edilen her üründe üreticiden toprağa, canlılardan cansızlara herkesin hakkı vardır. Bu hakkı korumak için nimete saygı duymak ve ürünleri ölçülü kullanmak durumundayız.

Modern dünyada doymak bilmeyen insanoğlu yaptığı ölçsüz işler ve aşırı harcamalarla hem kendini hem de yerküreyi tehdit eder hale gelmiştir. Artık küresel ısınma ile buzulların erimesi, deniz seviyesinin yükselmesi, mevsimlerin değişmesi, aşırı derecede ani yağmur ve dolu yağmasının sellere ve toprak kaymalarına sebep olması, kuraklığa, çölleşmeye, dolayısıyla birçok ürünün az yetişmesine veya hiç yetişmemesine yol açmaktadır. Bu ve benzeri durumlar insanları ciddi derecede tedirgin ederek onlarda gelecek kaygısı oluşturmaktadır. Zenginlerin lüks tüketim çılgınlığı, geliri sınırlı olan insanlarda öfke ve kıskançlık doğurarak huzursuzluklara sebep olmaktadır. Kötü niyetli insanları hırsızlık, gasp, kapkaç gibi kötü davranışlara yönlendirmektedir.

Savaş, kıtlık ve yoksulluğun olduğu 20.yüzyılda tasarruf bir mezyet sayılırken günümüzde özellikle büyük şehirlerde tüketim bir psikolojik rahatlama aracı olmuştur. Oysa israf, bize emanet edilen dünyada

sorumluluğumuzu unutarak gereksiz harcamak ve yok etmek suretiyle evrendeki dengeyi bozmaya yönelik bir davranıştır. Bunun devamlılık arz etmesi küresel ısınma, doğal dengenin bozulması ve diğer sıkıntıların sıralanması anlamına gelmektedir. Kontrol altına alınması ise bereket, tasarruf ve çevrecilik demektir.

Bereket gibi verimli bir sermayeye sahip olan bizler, yeryüzünde insanlara sunulan nimetleri tasarruflu kullanarak doğal dengenin korunmasına katkı sağlayabiliriz. İnsanın dikkate alacağı bu ölçülü hayat, aynı zamanda sorumluluğunun bilincinde olduğunu göstermesi açısından önemlidir.

Bütün bu söylediklerimizin hülâsası şudur. İnsan sorumlu bir varlıktır. Bu sorumluluk sadece kendisiyle sınırlı değildir. Ailesine, toplumuna ve de yaşadığı doğaya karşı sorumlu olan insan, tutumlu ve verimli bir hayat sürerek can emanetini hakkıyla teslim etmelidir.

Kaynakça

<https://islamansiklopedisi.org.tr/sorumluluk-maddesi>
<https://hadislerleislam.diyanet.gov.tr>
<https://egitimdedegerler.com/2017/10/neden-tutumlu-olmalyz.html/tasarruf/21/>

1. Âraf Suresi 96.Âyet
2. Buhârî, Savm, 20
3. Müsned, VI, 2, 5
4. el-Muvatta, Selâm, 2
5. Buhârî, Rikâk, 1.
6. İbn Mâce, Tahâret, 48
7. İbn Hanbel, I, 153
8. Müslim, Vasiyye, 14
9. Furkan Suresi, 67. Âyet
10. Tirmizi, Kıyamet, 1

"SEN GİTTİKTEN SONRA ONLARDA YAŞAYACAKSIN."

Dilek ARÜV*

Yıllar önce okumuştum rahmetli Doğan Cüceloğlu'nun SAVAŞÇI adlı kitabını. Kitapta Arif Öğretmenin, öğretmenlik ve kişisel gelişim yolculuğunda sorduğu sorular ve Pierre Loti tepesinde verilen cevaplar kaldı aklımda.

Bu eşsiz manzara eşliğinde Savaşçı kitabını okurken kitabın başlangıcındaki E. E. Cummings'in "*Seni diğerlerinden farksız yapmaya bütün gücüyle gece gündüz çalışan bir dünyada, KENDİN olarak kalabilmek, dünyanın en zor savaşını vermektir. Bu savaş bir başladı mı, artık hiç bitmez!..*" cümlelerine takılıyor gözleriniz.

Doğan Hoca kitabına bu cümleyle başlamış. Kitabın kahramanı Arif Öğretmen, duygusal bir karmaşa yaşamaktadır. Kabul görmek adına iç motivasyon mekanizmalarını yeterince çalıştıramadığı için dış motivasyonla hareket etmekte ve bu yüzden kendine özgü yaşam sürdürememekte, mutluluğu kendi dışındaki faktörlerde aramaktadır. İçindeki kaynağı

fark edemeyen, ve arayışına devam eden Arif Öğretmen için, Doğan Hoca'nın, "*ummayı kesmedikçe mutlu olamazsın*" sözü bir dönüm noktası olur ve yakaladığı farkındalıkla hayatına yeni bir pencere açar.

Kitabın devamında Doğan Cüceloğlu, Carl Sung'ın "*Kendi kalbine bakmayanın yaşamı bulanıktır; kendi yüreğine bakabilme cesareti gösterenler gönlünün muradını keşfedenlerdir. Dışarıya bakan rüya görür, hayal dünyasında kaybolur; içeriye bakan uyanır, kendini keşfeder.*" sözüyle kişinin kendi potansiyelini fark etmesi ve farkına varmanın uyanış için ne derece önemli olduğu vurgulanmaktadır. Bu uyanış bencillik değildir, coşkulu, mutlu ve huzurlu bir yarın için kişinin neleri yapabileceğini ve neleri yapamayacağını bilmesi, "*bildiklerimi kendim ve çevrem için, insanlık için, dünya için nasıl daha faydalı hale getirebilirim*" diye düşünmesi, harekete geçmesi, fiili ve kavli duasını yapmasıdır. Tevekkül ederken tembellikten uzak durmasıdır.

Diğer bölümde güçlü olmak anlatılmış, bu gücün nereden geleceği sorusuna, "kim olduğunu bil" diyerek cevap vermiş Doğan Hoca. "Kişinin gerçek gücü ortada, nasıl konuşacağını bil; kiminle, neyi, nerede ve ne zaman konuşacaksın? En önemlisi niçin konuşacaksın? BİL" diyor.

Konuşurken söylediklerimiz, sözcüklerimiz giriyor devreye. Nedir sözcük? Neden önemlidir? Nasıl söylenmelidir deyince, sözcük sihirdir, düşündürür, güldürür, ağlatır, meraklandırır, keşfettirir, eğitir, öğretir, kızdırır, sevindirir, mutlu eder, zengin eder, bazen de aşık eder gibi uzun bir liste geldi aklıma. Sözcükler iyilerin elinde bir efsundur, dünyayı güzelleştirir, iyiyi, doğruyu, güzeli çoğaltıp yayar. Kötülerin elinde ise adeta bir kara büyüdür, dünyayı karartır ve kötü olanı güçlü kılar. İşte tam da bu noktada hepimize büyük sorumluluklar düşer. Güzellikleri çoğaltmak için göstereceğimiz gayret, dünyaya yayılacak, ışık olacak, insanı ve insanlığı ayağa kaldıracak güç olacak. Mevlana'nın dediği gibi, mum olmak kolay değildir, ışık saçmak için önce yanmak gerekir. Ben bu sözü öğretmenlere çok yakıştırıyorum. Öğrencilerine faydalı olmak için bin bir zorlukla çalışan tüm öğretmenlere.

Doğan Cücelioğlu, İrfan Erdoğan'la birlikte yazdığı Öğretmen Olmak kitabını, "Bir Cana Dokunmak" diye nitelendirmiş ve şiirinde öğretmenlere gönülden seslenmiş.

*Sadece elini değil, onun geleceğini tutuyorsun
Yalnız aklına öğretmiyorsun, kalbine de dokunuyorsun
Sadece gözlerinin yaşlarını silmiyorsun,
içindeki ruhu da besliyorsun
Onların ne olacağında senin payın çok büyük
Onlarla bir dakika geçirmiyorsun, ömür boyu sürecek
anı oluşturuyorsun
Sen gittikten sonra onlarda yaşayacaksın
Ne muhteşem bir gücün olduğunu aklın hiç bilemeyecek
Bu dünyada etkin hiç bitmeden sürecek, sürecek, sürecek
"Ben sadece bir öğretmenim!" demek mümkün değil,
Sen sözlerin anlatamayacağı kadar büyüksün
Öğrencinin sana bakışında kim olduğunu,
Öğrencinin sana gülümseyişinde ne ifade ettiğini anla*

Bu şiirle bir öğretmenin gücünün büyüklüğünü nasıl da güzel ifade etmiş. En zor zamanlarda bile bir öğretmenin Savaşçı olabileceğini, bunu değişimle başarabileceğini belirtmiştir. Bu değişimin nasıl olacağı sorusuna "Farkına vararak ve farkına vardığını yaşayarak." diye cevap vermiştir.

Sevgili Doğan Hocam, bizler de değerli eserlerinizin farkındayız, onlardan ilham almaya devam edeceğiz. Öğretmen olarak, insan olarak nasıl can cana olunur, nasıl yan yana olunur deyip sizden öğrendiklerimizle öğrencilerimizin yoluna ışık olacağız. Göz göze geldiğimiz an, önce sevgimizi sonra da bilgimizi akitacağız. Ve sizi hiç unutmayacağız. Ruhunuz şad olsun, mekânınız cennet.

"Sen gittikten sonra onlarda yaşayacaksın."

Kaynakça

Savaşçı, Doğan CÜCELOĞLU

Öğretmen Olmak, Doğan CÜCELOĞLU İrfan ERDOĞAN

*Lütfi Erçin Ortaokulu Müdüresi

KÜFE ÜZERİNE SÖYLEŞİ

Emine YİĞİT*

"Küfe" sırtta yük taşımaya yarayan kaba, dayanıklı, derin sepet anlamına gelir. Bu manzum öyküde ise "küfe" hayatın zorluklarının ve ona karşı alınan tavrın bir sembolüdür.

Eserde babası vefat eden hamal bir çocuğun İstanbul caddelerindeki perişanlığı ve iş vasıtası küfeye karşı isyanı anlatılır. Giriş bölümünde İstanbul' un kenar mahallelerinden birinde, sabahın erken saatlerinde yola çıkan anlatıcı, bir küfeye rastgelir. Bu sırada babası vefat ettiğinden ailesine bakmak zorunda kalan Hasan, hınçla küfeyi tekmelemektedir. Hasan'ın bu öfkesinin iki sebebi vardır: kendisinin okumasına engel olması ve babasının ölümünden onu sorumlu tutması. Anlatıcı bu noktada ona nasihat verir:

—Hasan, dinle...

Zararlı sen çıkacaksın bütün bu hiddetle
Fakat, baban sana ısmarlayıp gitti sizi
O, bunca yıl çalışıp alnının teriyle seni
Nasıl büyüttü? Bugün sen de kardeşini
Yetim bırakmayarak besleyip büyütmelisin
—Küfeyle öyle mi?

(işte burada şah beyit vuruyor hayatın bel kemiğinden bizi)

Kuzum ayıp mı çalışmak, günah mı yük taşımak?
Ayıp: dilencilik, işlerken el, yürürken ayak.
Oysa Hasan yatılı mektepte okumayı hayal etmektedir.
Şair, öğretmen, hafız olan, ilme bu denli düşkün bir
insan nasıl olur da küçücük bir çocuğa okumak yerine
çalışmayı öğütler diye çok düşündüm, canım sen de

bu edebi bir eser bir kurgudan ibaret diyemedim zira: "Hayır, hayal ile yoktur benim alışveriğim İnan ki her ne demişsem görüp de söylemişim Şudur cihanda benim en beğendiğim meslek: Sözüm odun gibi olsun; hakikat olsun tek!" diyen birinin kaleminden dökülmüştü bunlar. Sonra okudum ki kendisi de Mülkiye Mektebi'ne gitmeye hazırlanırken, babasını kaybetmiş ve çaresizce ideallerinden vazgeçerek mezunlarına memuriyet verilen Halkalı Ziraat ve Baytar Mektebine yazılmış. Onurlu, insanca yaşamanın her şeyden evvel lazım geldiğini hem yaşamış hem de yazmış. Hatta büyük bir şair olduğunda onun baytarlığıyla istihza edenler olmuştur ki bu nasipsizler bugün hiçbir iz bırakamamışlar ama Akif, doyulmaz bir kevser gibi akmış yolunu bulmuştur. Burada şunu görüyoruz insan ne yaşarsa yaşasın, başına ne gelirse gelsin "neye layık sa ona dönüşür". Zaman olur küfe taşır, zaman gelir onu tekmeler sonra bir bakmışsın onu başına taç eder.

"Küfe" burada sanki İnşirah Suresi' ni çağırır: Senden ağır yükünü kaldırmadık mı? Sana eziyet veren yükünü. Ve senin şanını yüceltmedik mi? Demek ki her zorlukla beraber bir kolaylık vardır. Öyleyse boş kaldığında kalk yine yorul! Ve ancak Rabbi'nden ümit et.

(Demek ki insana inşirah yani ferahlık veren, onun şanını yücelten tek şey çalışmaktır ve bunun bir kolaylığını vereceğini Rabbimiz bize müjdelemiştir.) Hikâyenin devamında anlatıcının tekrar Hasan'a tesadüf etmesi aktarılır. Bu kez Hasan daha elim bir vaziyettedir. Bacakları cılız, dizden aşağısı çıplak, kesik soluklar almaktadır. Daha şimdiden alında kırışıklıklar oluşmuş haldedir. Baş fessiz, incecik bir mintan giymiş, ayakları çıplak vaziyette küfe taşımaktadır. Bir tarafta kocaman bir küfe diğeryanda cılız, titrek, zavallı bir yetim.

Son bölümde bu manzara karşısında Hasan ile mektepli çocuklar karşılaşır. Hayat günahı, cezayı bilmeyen bir masuma bu yükü ömür boyu omuzlarında taşıma cezası vermiştir. Şair , direkt Hasan' a yardım edilmesi gerektiği mesajını vermez. Onun hayat karşısında ne kadar aciz kaldığını göstermekle yetinir. Ancak bu manzumeyi okuyanlar kendini sorumlu hissetmelidir ve nice Hasan'ları kurtarmak için bir istek duymalıdır. Şair burada yetime sahip çıkma, yoksulu gözetme gibi değerlere sağlam bir vurgu yapmıştır çünkü onun inandığı Rab; yetimi itip kakan, yoksulu yedirmeyi özendirmeyenlere yazıklar olsun demiştir!

"Feryadı bırak, kendine gel, çünkü zaman dar Uğraş ki telafi edecek bunca zarar var." mısraları bize bir hedef göstermektedir. Çalışmak, çalışmak, çalışmak. İsyen etmenin, öfkelenmenin sadece bir zaman kaybı olduğu doğrudur.

Eserinde bir Hasan'a nasihat ederken ama bir yandan da tüm sorumluluğu ona yüklememek gerektiğini hissettirirken diğeryanda kendi özel hayatında buna paralel bir gerçeklik buldum. Manzumesinde bir yetim Hasan' a dikkat çekerken kendisi de bir Hasan'ın yetimlerine sahip çıkmıştır. Mehmet Akif baytar mektebindeyken, sınıf arkadaşı Hasan Efendi'yle birbirlerine söz verirler. İlerde çoluk çocuk sahibi olurlarsa ölenin çocuğuna kalan bakacaktır. Bu fazilet mukavelesinin tatbiki yıllar sonra Akif'e nasip olur. Allah her iyiliği herkese nasip etmez ona layık olana saklamış.

Akif'in Ziraat Nezareti' ndeki memuriyetinden istifa ettiği yıllarda evine giden bir arkadaşı evde sekiz çocuk görür. Evin maddi ıstırapı malumdur, kendisine sorar:

—Kim bu yavrular? Misafir mi?

—Benim çocuklarım! Hasan Efendi öldü de... Bu üç çocuk kim evvel ölürse kalanın bakacağı çocuklardır.

Vatan anadır, ana merhamettir
öyleyse "vatan şairi" olmak yürek
ister. Zaten İstiklal Marşı'nı yazan
birinden sıradan olması
beklenemez. Buna şairlik yetmez!
İstiklal Marşı ödülünü savaş
mağdurlarına vakfettiğinde
üzerinde bir paltosu dahi olmayan
şair, isteseydi bu 500 liranın
sadece 140 lirasıyla bile bir çiftlik
evi satın alabilirdi.

**Yapmadı yapsaydı "küfe"yi
kim omuzlayacaktı?**

*Zeynep Kamil MTAL Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

“GELECEK İÇİN SÖZ BİZDE”

5. GİS-B

SEMPOZYUMUNUN ARDINDAN

TASARRUF ve VERİMLİLİK

Sabahat ÖZGÖL*

İşte beklenen gün geldi. 15 Nisan 2021 Perşembe.

- Bugün, sizlerle insanoğlunun sınırsız istekleri ve bunları karşılayabilecek sınırlı kaynakları hakkında konuşacağız. Bu yıl, beşincisi düzenlenen "Gelecek İçin Söz Bizde" sempozyumunun teması "Tasarruf ve Verimlilik" olarak belirlendi. Geçtiğimiz yıllarda yüz yüze gerçekleştirdiğimiz GİS-B sempozyumunu, pandemi dolayısıyla bu yıl "e-sempozyum" şeklinde gerçekleştiriyoruz, diyerek söze başladı sunucu öğrencimiz Ekin Yıldırım, o nahif, o güzel sesiyle...

Çok heyecanlıyız hepimiz. Hatta sevgili öğrencilerimiz bizden daha soğukkanlı duruyor ekranda. Ben de gizlemeye çalışıyorum bu heyecanımı, sürekli ekranda kendimi kontrol ediyorum; heyecanım yansıyor mu acaba diye. Aynı odada birlikte sempozyumu yürüteceğim Gamze Özel arkadaşşıma bakarak ve olumlama sözcükleri ile destek almaya çalışıyorum, aynı zamanda ona da destek vermeye çalışıyorum. Şube müdürümüz Hüseyin Türkmen de başka bilgisayarda bizimle birlikte aynı odadan bağlanıyor e-sempozyuma.

Sunucumuz devam ediyor; - *Şimdi sizleri Hakkı Demir Anadolu İmam Hatip Lisesi öğretmen ve öğrencilerinin hazırlamış olduğu musiki dinletisi ile baş başa bırakıyoruz.*

Hakkı Demir Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencilerimizden oluşan musiki heyetinin icra ettiği güzel eserlerle kulaklarımızın pası siliniyor ve biraz rahatlıyorum sanki.

Ve İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Sinan Aydın'ın konuşmaları ile başlıyor program. 500 kişilik canlı yayın yaptığımız uygulama doldu. Aynı anda devam eden sosyal medya kanalımız canlı yayınında da fazla sayıda katılımcımız sempozyumu baştan sona izliyor. Kaymakamımız, Belediye Başkanımız ile birlikte, bizlere bu projede eğitim öğretim yılı başından beri destek veren Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi ve Kadir Has Üniversitesi'nin değerli akademisyenleri de bizlerle bir arada.

Protokol konuşmalarının ardından sempozyum, ana konuşmacımız olan İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İsmail Koyuncu'nun "Sürdürülebilir Bir Hayat İçin Tasarruf ve Verimlilik" konulu sunumunu dinliyoruz.

Sempozyum akışı devam ederken arkada çalışan büyük bir ekip var elbette. Proje okullarımız öğrencilerinin sevk ve idaresiyle devam eden programda teknik sorumlular, sosyal medya sorumluları, program moderatörleri, bildirilerini sunacak öğrencilerimiz, uzun bir süredir bu çalışmanın heyecanını duymaktalar.

"TASARRUF VE VERİMLİLİK"

ana konu başlığı altında,

11 oturumun olduğu ve

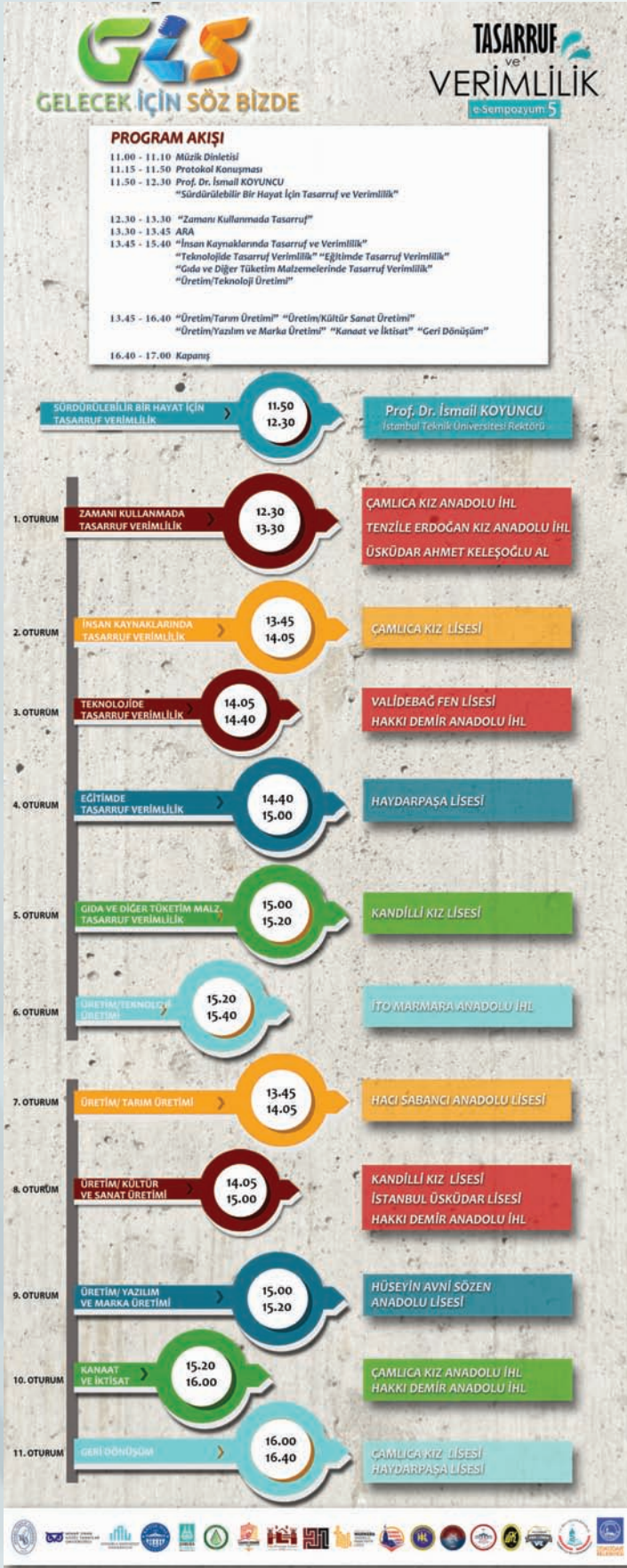
18 bildirinin sunulacağı

e-Sempozyumda aktif görev alan

113 öğrencimiz, sabırsızlıkla

sıralarının gelmesini bekliyorlar.

Ve nihayet I. Oturum, "Zamanı Kullanmada Tasarruf ve Verimlilik" konu başlığı ile başlıyor. Öğrencilerimiz kendilerinden emin, sakın ve profesyonelce sunumlarını yapıyorlar. Bu durum tek tek her oturum için aynı şekilde gerçekleşiyor. Öğrencilerimizi izlerken gurur, sevinç ve mutluluk gibi tarifi imkansız pek çok güzel duyguyu bir anda yaşıyorum. Kaygılarım ve heyecanım, onların gerçekleştirdikleri muhteşem sunumlarla giderek yok oluyor. Onları bu duygularla izlerken bir an dalyorum; kendi lise çağlarıma gidiyorum ve kendimle onlar arasında bir kıyaslama yapıyorum. Sonra dönüp Gamze arkadaşıma; "şimdiki gençler ne kadar özgüvenliler ve kendilerini ne kadar güzel ifade edebiliyorlar değil mi?" diyorum. Gamze de benimle aynı şeyleri düşündüğünü ima ediyor. Hepsinin yolları açık olsun. Onlar bizim geleceğimiz ve onlarla gurur duyuyoruz.

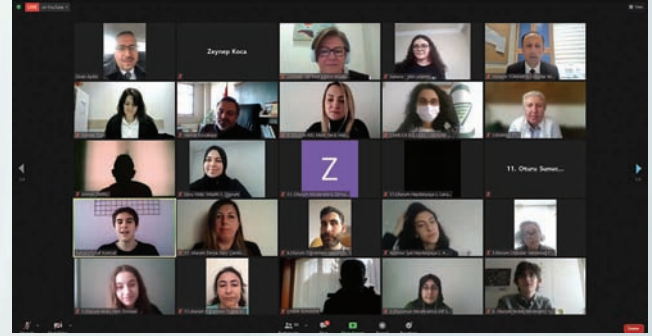
Eğitim Öğretim yılı başında yapsak mı yapmasak mı, salgın sürecinde nasıl yapabiliriz diye uzun uzun istişare ettiğimiz sempozyumumuzu, içinde bulunduğumuz zor şartlarda yapmamak yerine, e-sempozyum şeklinde çevrim içi olarak gerçekleştirmeye karar verdiğimizde, bu kadar zorlanacağımızı da tahmin etmediğimizi samimiyetle söylemek isterim. Buna rağmen böyle bir deneyimi kazanmanın hazzına varmak, bilgi ve tecrübe küfemize bir yenisini daha ekliyor olmak, bizi ziyadesiyle mutlu etti.

Hazırlıklarına Ekim 2020'den itibaren başlayarak devam ettirdiğimiz bu süre zarfında; söz konusu proje okullarının, müdürleri, müdür yardımcıları ve öğretmenlerinden oluşan komisyonlar ile kimileyin yüz yüze veya çevrim içi gerçekleşen toplantıların yanı sıra öğrencilerimize yönelik çevrim içi seminer ve paneller de gerçekleştirdik. Dr. Zuhul Yılmaz Doğan, ilk çevrim içi seminerde, "*Bilimsel Araştırmada Akademik Dürüstlük*" konu başlığı altında öğrencilerimize, yazacakları makalelerde bilimsel içeriğin nasıl hazırlanacağına dair metodolojiyi anlattı. Bununla beraber Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi ve Kadir Has Üniversitesi'nin birbirinden kıymetli akademisyenleri, sempozyum alt konu başlıklarından, kendi alanları ile ilgili hususları paylaşıyor, öğrencilerimizin hazırlayacakları bildiriye dair bilimsel temelleri oturtular. Aynı zamanda akademisyenlerimiz, öğrencilerimize sempozyum tarihine kadar danışmanlık hizmeti verdiler.

Sempozyuma çok kısa bir süre kala program sunucuları ve bildiri sunacak öğrencilerimize, İstanbul Üsküdar Lisesi Psikolojik Danışman ve Rehber Öğretmeni Mehmet Konuk tarafından verilen "Diksiyon ve Hitabet" konulu seminerde, ekran başında sunum yaparken nelere dikkat etmeleri gerektiği anlatıldı.

Öğrencilerimizin "Tasarruf ve Verimlilik" konularında hazırladıkları poster sunumlarını izlemek, yüz yüze sempozyum kadar olamasa da yine de çok zevkliydi.

Önceki yıllarda okullarımız, poster sunumlarını, kongre merkezi fuaye alanında, sempozyum konu başlığına uygun olarak hazırladıkları sunum masalarında sergilemekteydiler. Bu vesileyle izleyiciler, onlarla sohbet edebilme fırsatı bulur, yaptıkları çalışmalarla ilgili bilgi alışverişinde bulunurdu.

İlk defa çevrim içi olarak tecrübe ettiğimiz başarılı bir sempozyumun ardından; bu programı gerçekleştirmemizde bize inanan ve yolumuzu açan İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Sinan Aydın'a, Şube Müdürümüz Hüseyin Türkmen'e, sempozyum afiş, davetiye ve kurumsal sosyal medya hesaplarında anlık haber yapan Zeynep Koca'ya, sempozyum hazırlıklarında çalışmamıza destek veren Gamze Özel'e, sempozyum bildiri kitabının hazırlanmasında emeği geçen Dr. Zuhal Yılmaz Doğan, Rıza Akagündüz, Sibel Yanaray, Ahmet Duman'a, sempozyum canlı yayınlarını yapan Bahar Kurt, Fatih Yeşiltepe öğretmenlerimize, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi ve Kadir Has Üniversitesi Rektör ve akademisyenlerine, 12 proje okulumuz idareci, öğretmen ve öğrencilerine sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

TURGUT ÖZAKMAN'IN "DİRİLİŞ ÇANAKKALE 1915" ADLI ESERİNDEN

ÇANAKKALE 1915

ÇANAKKALE 1915

Yönetmen: Yeşim Sezgin

Senaryo: Turgut Özakman

Yapım Yılı: 2012

Filmin Türü: Tarihi, Savaş, Dram, Aksiyon.

Konusu: Çanakkale Zaferi

Müzikler: Can Atilla

Görüntü Yönetmenleri: Aras Demiray,
Muharrem Dokur.

Oyuncular: İlker Kızmaz, Şevket Çoruh,
Baran Akbulut, Halis Bayraktaroğlu, Bülent
Alkış, Barış Çakmak, Ufuk Asar, Rıza Akın,
Celil Nalçakan, Ufuk Bayraktar, Ali Ersan
Duru, Emre Özcan, Doğukan Polat, Bekir
Çiçekdemir, Seniz Kurultay, Fatma Karanfil,
Ali Oğuz Şenol, Eren Dinler, Muharrem
Dokur, Serkan Ercan.

“Üzerinde oturduğumuz bu toprak, ata yadigâridir. Vatandır! İngilizleri gözünüzde büyütmeyin.”

Bigalı Mehmet Çavuş

“Bugün bizden vatan razı olacak. Asker şehit, ordu gazi olacak.”

Şehit Er Ömeroğlu Bolayırılı Mustafa

Ah Çanakkale!

Yüreğini ortaya koyanların, gururun, inancın toprakları. Bu film de o toprakların gerçek sahiplerinin filmi.

Ağustos ayıydı. Yıl 1914. Balkan göçleriyle yerlerinden edilen Müslüman halklar, aç biilaç günlerce yürümüştü. Yolda yitip gidenlerine ağlayarak Anadolu'ya doğru akın ediyorlardı. Anayurda dönmekten başka çareleri kalmamıştı. Birkaç gün sonra Anadolu'da gencecik çocuklar cepheye çağrılıyordu. Kimi sevdiğini kimi ailesini arkada bırakıp Çanakkale'ye, İngilizlere karşı savaşmaya gidecekti. Yokluk içindeydi halk. Ne silah vardı ellerinde ne de giyecek doğru dürüst kıyafetleri. Yine de yüreklerindeki ateş durduracak değildi ya onları. Bu askerlerden sadece birkaçıydı Boyabatlı Mustafa, Osman, Mehmet Ali ve Veli.

Çanakkale Çimenlik Kalesi'ndeki Cevat Paşa, İngiliz donanmasının Ege Denizi açıklarında olduğu bilgisini paylaşıyordu üstleriyle. Ancak cephanenin kısıtlı olduğunu da hatırlatıyordu: yirmi iki top ve Ellişer mermi. Eski gemilerin toplarını sökmek bir çare olabilir mi pekâlâ. Harp başlamıştı. Birkaç karargâhı vardı Osmanlının. Her birine cesur bir subay önderlik ediyordu. Seddülbahir'e, Ertuğrul Tabyasına, Tekirdağ'daki 57. Alay'a, 19. Tümen'e... 3 Kasım 1914'te Kilitbahir'deki Mecidiye Tabyası Komutanı Hüseyin Avni Bey seslendi askerlerine: "Onlar öldürmeye, biz ölmeye geldik! Ben ölürsem üstüme basıp geçin!" Oysa onlar birkaç atış sonrasında sopaya dönen eski martin tüfekleriyle savaşacaktı. Bigalı Mehmet Çavuş, mermisi bitince müfrezesiyle taşlarla, küreklerle saldırıp geçit vermiyordu düşmana. Çimenlik Kalesinde haberi alan Cevat Paşa ise

umutsuzdu hâlâ. Yüzbaşı Nazmi Bey'e Nusrat gemisinin Karanlık Liman'a mayın dökmesini emrediyordu. Nazmi Bey ise keşif gemilerinin fark etmemesi için yirmi altı mayını aralıkla dökmeyi uygun görüyordu.

18 Mart 1918 Deniz Zaferi...

Top atışları başlamıştı. Rumeli Mecidiye Bataryasında Yüzbaşı Hilmi Bey, mütevazı birliğiyle Boğaz'dan mağrur bir kraliçe edasıyla süzülerek gelen Quine Elizabeth'i ve ufuktaki diğer gemileri vuramamanın endişesi içindeydiler. Bir müddet sonra gemilerin mevziye girdiklerini anlayınca çıktılar düşmanın karşısına. Birkaç mermi atacaktı ki birden mermiyi yerleştirecekleri mekanizmanın atışlar sırasında zarar gördüğünü fark ettiler. Komutan hiçbir şey yapamıyor olmanın çaresizliğiyle ağlıyordu. Bunu duyan Seyit Onbaşı izin verir miydi hiç buna? Derhal yüklendi sırtına üç tondan fazla kilodaki merminin birini. Kan ter içinde kalmıştı mermileri taşıırken. Sonra atışlar yapıldı ve Ocean'la birkaç gemi yerle bir oldu. Böylece tarihe geçmişti artık Seyit Onbaşı. Çanakkale, Dardanos, Erenköy, Kilitbahir, İntepe derken 18 Mart 1915 günü İstanbul'da, Süleymaniye Camii'nde mahya ışıkları "Çanakkale Geçilmez!" diye yanıyordu. Cevat Paşa'nın gözleri parlıyordu: "Yenilmez denen bir donanmayı yendik." Fakat orduyu yönetme görevi Limon Van Sanders adındaki Alman komutana bırakılmıştı. Türk subaylar hiçbir anlam veremediler bu duruma. Birliği Bigalı köyüne alınan Yarbay Mustafa Kemal Bey, sürekli uyarıyordu komutanları. Bir tabur Arıburnu'nu, Kocadağ'ı, Conkbayırı'nı koruyamazdı ki. Söz geçiremedi bir müddet. 25 Nisan gecesi saatlerce savaşılmıştı. Çok kan dökülmüş, gökler yarılmıştı yine. Şehit düşmüştü Osman. Asker ha bire saldırıyordu düşmana. Ama nafi! Yarbay Şefik Bey hâlâ haber bekliyordu Arıburnu'na gitmek için.

Ancak sürekli durduruyorlardı onu. O sırada bir haber aldı Yarbay Mustafa Kemal. Limon Van Sanders yerini terk etmiş, Saros'u izlemeye Bolayır'a gitmişti. Yarbay Şefik Bey Arıburnu'nda yapayalnızdı askerleriyle. Muharrem Asteğmen de vurulmuştu. Kayıplar verildikçe herkes Mustafa Kemal'in öngördüklerinin ne kadar haklı olduğunu fark etmişti. Esat Paşa dayanamadı ve karargâhın taşınmasını istedi.

***Ben size taarruzu
emretmiyorum.
Ölmeyi emrediyorum!***

Mustafa Kemal Bey, Yarbay Sami Bey'in yardım çağrısına kulak verip inisiyatifini eline alarak Conkbayır'a gitme kararı aldı. Olanlara kayıtsız kalamazdı. "Efendim biz ordu ihtiyatıyız. Ordu Kumandanının emri olmadan savaşa giremeyiz" diyen İzzettin Bey'e, "Ben vatanım için gerekli olanı yapayım, isterlerse beni cezalandırsınlar." diyerek 57. Alayı taktı peşine. Mustafa Kemal ve 19. Tümen, Anzakları püskürtmeye gidiyordu.

Seddülbahir'de savaş devam ediyordu. Komutanlar toplanmış çareler arıyorlardı. Ancak Nazmi Yüzbaşı'nın Golyat'ın işini bitirmesine engel değildi bu durum. 7 Ağustos 1915'te Esat Paşa, olanlar karşısında üzüntü içindeydi. Ordu Kurmay Başkanı, Kurmay Albay Mustafa Kemal'e görev teklifinde bulunca o da evet diye cevap verdi hiç düşünmeden. Peki dedi Komutan. Bu kadar çok kuvvet birden emrinize fazla gelmez mi?" sorusuna, "Az gelir!" cevabının ardından 8 Ağustos 1915'te Anafartalar Grup Komutanı'ydı Mustafa Kemal. 9 Ağustos'ta

I. Anafartalar Zaferi sonrası, 1915'te Conkbayırı'nda bir kez daha takıldı süngüler.

Düşmanın son çırpınışı...

12 Ağustos 1915'te asker bayram namazını kıldıktan sonra, Yarbay Hüseyin Avni Bey 57. Alay ile şehit düşecekti. Sadece bir adım kalmıştı düşmanı yenmeye. 22 Ağustos 1915 günü askerler abdestlerini alarak tertemiz kıyafetlerini giydiler. Kirlenmiş ve yıpranmış olanları kayalara sermişlerdi. Veli de aralarındaydı. Bu durumu gören Komutanın gözlerinden yaşlar akıyordu. "Evlatlarım şehit olmak için geldikleri topraklarda, Allah'ın huzuruna temiz çıkmak için hazırlanmış" diye geçirdi içinden. Doğruydı bu. Asker ölmeye gelmişti.

***Annem beni yetiştirdi,
bu evlere yolladı.
Al sancağı teslim etti,
Allah'a ısmarladı.***

Ve süngüleri takıp düşmanın önüne atladılar. Kan kana karıştı. Asker şehit oldukça hilâl biçimini aldı kanın gölgesi. Boğaz'a döküldü tüm gemiler. Düşman hayretler içindeydi. Son kale Çanakkale yıkılamazdı!

Bir efsaneden çok daha fazlasının yaşandığı yerde, Gelibolu'da çekilen filmin tüm sahneleri görsel anlamda çok başarılı. Oyuncular öyle içselleştirmiş ki konuyu. Ne de olsa bu bir senaryo değil, dillere pelesenk olmuş bir efsane. Hakkı verilerek çekilen kutsal zaferin filmine bir kadın yönetmenimizin imza atmış olması ayrıca bir onur. Anadolu kadını kâh cephede kâh yönetmen koltuğunda hafife alınamaz zira. Tek bir eksik şu ki sekanslar esnasında kullanılan sahne müziğinin zaferin ruhunu yeterince yansıtamadığı. Buna rağmen aksiyon temelinde ele alınan bu filmi izlememek, şehitlerimizin anısına ayıp etmekten başka bir şey olamaz. Filmin Gelibolu'da çekilmiş olması da elbette o günlere götürüyor izleyiciyi. Bu da çok daha samimi bir anlatı sunuyor.

Ruhları şad olsun!

**MEV Ortaokulu Türkçe Öğretmeni*

İSTİKLÂL UĞRUNA

Zeynep Eymen HAVAN*

Şüphesiz egemenlik bir milletin sahip olabileceği en büyük ve en kıymetli nimettir. Bizim topraklarımıza da bambaşka bir güzellik katan bağımsızlıktır. Ancak her güzel şeye ulaşması zor olduğu gibi bu egemenlik de kolay yollardan kazanılmamıştır. Nice canlar nice kanlar dökülmüştür bu topraklara. Toprağın her karışımın özgürlüğüne bir imzadır o canlar. Bizlere düşen de layıkıyla bu topraklara ve sahip olduğumuz manevi her değere sahip çıkmaktır.

Bundan seneler önce yaşları fark etmeksizin binlerce kişi, bedenlerinden büyük olan yüreklerini ortaya koyup harbe gitmiş. Arkalarında ise saymakla bitmeyecek kadar çok şey bırakmışlar. Ailelerini, evlerini, sevdiceklerini, belki çocuklarını belki gençliklerini bırakmış bu manevi güçle dolu insanlar. Bu manevi güçle dolu insanlar; arkalarında hayatlarını, canlarını bırakmışlar. O zamanın hislerini şimdi anlamak mümkün değildir tabii, çok farklı bir ruhani hale bürünüldüğü çok açık. Fakat biraz yoğunlaşıldığında ortaya çıkan bir şey var ki bu kahraman ecdadın her bir kişisi her ne yaptıysa, her ne hissettiyse bu öyle bir güç ki koca vatani korumak için ayağındaki eski postallarla ve kabarık göğsüyle dikilmiş düşman karşısına. Mehmet Akif Ersoy'un İstiklâl Marşı'mızda bahsettiği "iman dolu göğüs"tür bu göğüs. Yaradan'ın verdiği bir güçle ya da Yaradan'dan gelen bir mucizeyle canlarını ortaya koymuş Mehmetçik.

Hiçbir savaş dönemi kolaylıkla geçmemiş ve geçmemiş olmasına şaşmamalı. Özellikle bir vatani egemenlik uğruna korumak, vatan için özgürlük uğruna savaşmak hiç kolay değildir. Ancak imkansızlıklar içerisinde neyi varsa ortaya koyan fedakâr yürekler birkaç parça kıyafet ve silahtan fazlasına sahipti. Onlar inanmışlardı. Allah'ın yanlarında olduğuna ve olacağına, bu vatanın sonsuza kadar bağımsız kalacağına inanmışlardı. Belki gözlerinden çok yaş süzülürdü, belki çok çığırdılar içlerindeki o büyük ateşi bir nebze rahatlatmak için. Ancak açık bir şey var ki inançlarından tek bir an vazgeçmediler. Allah'a dualar ederek O'nun sonsuz kudretine tevekkül ederek canla

başla atıldılar egemenlik için. Avuçlarını açtılar, göğe baktılar, secde ettiler belki. Ya da taslarındaki çorbalarını içerken, ekmeklerini ısıtırken, her bir nefesi alırken ve verirken akılları bir an ayrılmadı topraklardan. Yürekleri çarptı vatan için ve ruhları her seferinde Allah inancı ile bedenlerine destek oldu. Yere dökülen her kırmızı kan, göklerdeki kırmızı bayrak içindi. Mehmetçik bunu çok iyi biliyordu. Kanlarıyla beraber akan terleri ve gözyaşları onlara nihayet zafer ışığını gösterecekti.

Coşkuyla harbe koşan Mehmetçiğin haricinde arkadaki yürekleri, hemşireleri, anaları da unutmamak gerek tabii. Bu millet özgürlüğünü hep beraber kazıya kazandı. Tırnaklarını geçirip, nefeslerini tutup tüm kuvvetleriyle ve duygularıyla kazandı. Yüzü bir kere olsun yere inmeyen Türk milleti bu kez şükür ve sevinç dolu gözlerle baktı göğe. Dalgalandan bayrak tüm ihtişamıyla göz kırparken sevinç çığlıkları yükseldi. Topaklar bizimdi. Vatan özgürdü. Gelecek kuşaklara bırakılabilecek en büyük miras bırakılmıştı. Türk milleti hakkını almıştı. Hak ettiği bağımsızlığı varını yoğunu hiçe sayarak kazanmıştı. Allah'a inancını bir an kaybetmeyen bu millet bu kez mutluluk gözyaşlarını akıttı topraklara.

Mehmetçik ve cephe arkasında istikbal aşkıyla dolu fedakâr yürekler nice imkansızlıklar içinde bu toprağı bize armağan etti. İçlerinden taşan iman gücü ile çarpışan delikanlılar, dualarla yavrularını bekleyen analar, sevdicekleri için tek bir an gözleri kırpmayan nice genç kız, sağlık için çalışan her can bir olup kazandı. Bu zafer ve istiklal onların hakkıydı. Emeklerinin, umutlarının karşılığını gökyüzüne gururla bıraktıkları al bayrakla aldılar. Ne şanslıyız ki bu zaferi bizlere armağan ettiler. Bağımsızlığımızı bizlere kazandırdılar. Yaradan onlardan bir an ayrılmadı. İnançları boşa çıkmadı. Mehmet Akif Ersoy haklıydı. Hakkıydı Hakk'a tapan milletin istiklal.

Vatan için atan her kalbe saygılarımla...

** Validebağ Fen Lisesi Öğrencisi*

*Çamlıca Kız Lisesi Tarafından Düzenlenen
"İlelebet İstiklal/ İstiklal Marşımızın 100. Yılı"
Kompozisyon Yarışması Birincilik Ödülü*

ÜSKÜDARIM

Aysel YILDIZ*

**Bir rüya semti Üsküdar'ım,
Sende saklı en güzel anılarım.
Gündüzün ayrı güzel
Ayrı güzel akşamların.**

**Gezerken sahilini boydan boya,
İçime çektim kokunu doya doya
Vapurun, martın, iskelede sıcak çayın,
Minarelerinden yükselir billur ezanın.**

**Batarken güneş ardında dağların
Camlarından yansır altın ışıkların
Tabiata renk katan eşsiz koruların
Huzur verir insana her anın**

**Kız Kulesi, Beylerbeyi, Mihrimah Camii'n,
Boram boram mazi kokar her yerin.
En güzel mevsimi sendedir erguvanların
Benzerin yok canım Üsküdar'ım.**

**Derya Öncü Eğitim Kurumları*

ÜSKÜDAR FAALİYET BÜLTENİ

Hüseyin TÜRKMEN* - Zeynep KOCA**

ÖĞRETMEN DESTEK EĞİTİM PROGRAMI

"Öğretmen Destek Eğitim Programı" kapsamında gerçekleştirilen çevrim içi seminerlerimiz; akademisyenler, öğretmenlerimiz ve uzman eğitimcilerin katılımlarıyla devam ediyor!..

ÜSKÜDAR EĞİTİM OKUMALARI 46. KİTABIMIZ

Üsküdar Eğitim Okumaları projemiz kapsamında Prof. Dr. Handan İnci Elçi ile 46. kitabımız "Beş Şehir"i çevrim içi programda değerlendirdik. Programımız; Kaymakamımız Sayın Murat Sefa DEMİRYÜREK, İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN ve okul müdürlerimizin katılımlarıyla gerçekleştirildi.

İLÇE MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜMÜZÜN OKUL ZİYARETLERİ

İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN; Şehit Murat Naiboğlu Anaokulu, Sinan Tülin Vardar Anaokulu, Şehit Halil Kantarcı Anaokulu, Burhaniye İlkokulu, Şehit Ragıp Ali Bilgen Ortaokulu ve Ahmet Yüksel Özemre Bilim ve Sanat Merkezini ziyaret ederek incelemelerde bulundu.

İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜMÜZ SAYIN LEVENT YAZICI'NIN OKUL ZİYARETİ

İl Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Levent YAZICI ve İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN, Cumhuriyet Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesini ziyaret ederek incelemelerde bulundular.

ERASMUS+ PROGRAMI HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

Erasmus+ Programı KA201 faaliyeti "Next Generation Science Standards through STEAM" isimli projemiz kapsamında Şube Müdürümüz Sayın Hüseyin TÜRKMEN başkanlığında 5 ortak ülke ve içerik geliştirme öğretmen ekibimizle ilk toplantılarımız gerçekleştirildi.

İPKB DİREKTÖRÜ SAYIN KAZIM GÖKHAN ELGİN'E ZİYARET

Kaymakamımız Sayın Murat Sefa DEMİRYÜREK ve İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN, İstanbul Proje Koordinasyon Birimi (İPKB) Direktörü Sayın Kazım Gökhan ELGİN'i makamında ziyaret ettiler.

İNŞAATI DEVAM EDEN OKUL VE KURUMLARIMIZA ZİYARET

Kaymakamımız Sayın Murat Sefa DEMİRYÜREK ve İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN; inşaatı devam eden Saffet Çebi Ortaokulu, Dilaver Cebeci İlkokulu, Üsküdar Halk Eğitim Merkezi, Şehit Mustafa Canbaz İlkokulu, Küplüce Cahit Zarifoğlu İlkokulu ve Burhaniye İlkokulunu ziyaret ederek süreç ile ilgili bilgi aldılar.

BAKAN YARDIMCIMIZ SAYIN MAHMUT ÖZER'İN AHMET RATIP PAŞA KÖŞKÜ ZİYARETİ

Bakan Yardımcımız Sayın Mahmut ÖZER, İl Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Levent YAZICI ve İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN; Çamlıca Kız Lisesini ziyaret ederek Ahmet Ratip Paşa Köşkünde incelemelerde bulundular.

İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRÜMÜZ SAYIN LEVENT YAZICI'NIN ARGEM ZİYARETİ

İl Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Levent YAZICI ve İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN, Araştırma Geliştirme ve Uygulama Merkezini (ARGEM) ziyaret ederek incelemelerde bulundular.

İLÇE ZÜMRE BAŞKANLARI TOPLANTISI

İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN'ın katılımlarıyla, İlçe zümre başkanları toplantısı video konferans yöntemiyle gerçekleştirildi.

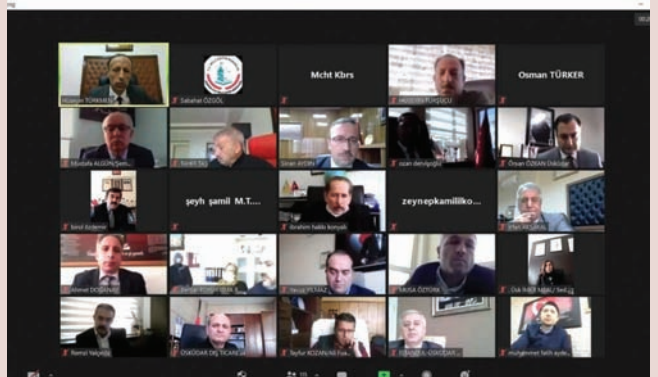
ÜSKÜDAR EĞİTİM OKUMALARI 47. KİTABIMIZ

Üsküdar Eğitim Okumaları projemiz kapsamında 47. kitabımız, "Medeniyet Bilinci" adlı eseri; Prof. Dr. Bekir KARLIĞA, İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN ve okul müdürlerimizin katılımlarıyla çevrim içi programda değerlendirdik.

İSDEM BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

"İl/İlçe Salgın Denetim Merkezi (İSDEM) Bilgilendirme Toplantısı" İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN'ın başkanlığında okul müdürlerimizin katılımıyla çevrim içi olarak gerçekleştirildi.

İHKİB 2020 İNOVATİF FİKİR MARATONU

54 okuldan 83 ekibin yarıştığı İHKİB 2020 İNOVATİF FİKİR MARATONU'nda Üsküdar İMKB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisemiz "APAK Ayakkabı Kuru temizleme" projesiyle jüri özel ödülüne layık görülmüştür.

Okulumuzu ve öğrencilerimizi tebrik ediyoruz.

32. ÖMER SEYFETTİN HİKAYE YARIŞMASI

Balıkesir Gönen Belediyesi Başkanlığı tarafından düzenlenen 32. Ömer Seyfettin Hikaye Yarışmasında Tenzile Erdoğan Kız Anadolu İmam Hatip Lisesi öğrencimiz Elif TÜKMECİ birinci olmuştur. Öğrencimizi tebrik ediyoruz.

ÜSKÜDAR EĞİTİM OKUMALARI 48. KİTABIMIZ

Üsküdar Eğitim Okumaları projemiz kapsamında "Bir Yolculuk Olarak LİDERLİK" isimli 48. kitabımızı; Prof. Dr. Acar BALTAŞ, İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN ve okul müdürlerimizin katılımlarıyla çevrim içi programda değerlendirdik.

İSTİKLAL MARŞIMIZI GÜZEL OKUMA YARIŞMASI

İstiklal Marşının kabulünün 100. yılında; Belediye Başkanımız Sayın Hilmi TÜRKMEN ve İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN'ın katılımlarıyla "İstiklal Marşımızı Güzel Okuma" yarışmasının finali gerçekleştirildi.

Dereceye giren öğrencilerimizi tebrik eder başarılarının devamını dileriz.

“İSTİKLALDEN İSTİKBAL”

İstiklalden İstikbale projemiz kapsamında; Kaymakamımız, Belediye Başkanımız ve İlçe Milli Eğitim Müdürümüz; her pazartesi bir okulumuzun bayrak törenine katılarak, öğrenci ve öğretmenlerimizle bir araya gelmeye devam ediyor:

- Selimiye İlkokulu
- Hattat İsmail Hakkı İlkokulu
- Sabri Artam Vakfı İlkokulu
- Üsküdar İmam Hatip Ortaokulu
- İbrahim Hakkı Konyalı İlkokulu

ÜSKÜDAR SANAT VE MESLEK EĞİTİMİ KURSLARI ZİYARETİ

İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN, Üsküdar Sanat ve Meslek Eğitimi Kursları (ÜSMEK) Burhaniye Kurs Merkezini ziyaret ederek bilgi aldılar.

OKULLAR ARASI ONLINE SATRAŇ TURNUVASI

Okullar Arası Online Satranç Turnuvasında dereceye giren okullarımızın müdürlerine; Kaymakamımız Sayın Murat Sefa DEMİRYÜREK, İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN ve İlçe Spor Müdürümüz Sayın İsmail İLHAN tarafından Kaymakamlık makamında ödül takdimi yapıldı. Okullarımızı tebrik eder başarılarının devamını dileriz.

II. DÖNEM OKUL/KURUM MÜDÜRLERİ KOORDİNASYON TOPLANTISI

Kaymakamımız Sayın Murat Sefa DEMİRYÜREK'in başkanlığında İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN, İlçe Emniyet Müdürümüz Sayın Mehmet BAYKARA ve İlçe Sağlık Müdürümüz Sayın Yusuf TAŞÇI'nın katılımlarıyla 2020-2021 Eğitim Öğretim Yılı II. Dönem Okul/Kurum Müdürleri Koordinasyon Toplantısı gerçekleştirildi.

18 MART ÇANAKKALE ZAFERİ VE ŞEHİTLERİ ANMA GÜNÜ

"18 Mart Çanakkale Zaferi ve Şehitleri Anma Günü" Çelenk Sunma Programı; Kaymakamımız Sayın Murat Sefa DEMİRYÜREK, Garnizon Komutanımız Hava Tuğgeneral Sayın İbrahim GALİP, Belediye Başkanımız Sayın Hilmi TÜRKMEN ve İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN'ın katılımlarıyla Şemsipaşa Atatürk Anıtında gerçekleştirildi.

TÜBİTAK 2204-A LİSE ÖĞRENCİLERİ ARAŞTIRMA PROJESİ

TÜBİTAK 2204-A Lise Öğrencileri Araştırma Projeleri Yarışması sonucu 13 okulumuz, 25 proje ile TÜBİTAK bölge sergisine katılmaya hak kazanmıştır. Öğrenci ve öğretmenlerimizi tebrik eder başarılar dileriz.

TÜRKİYE ATLETİZM FEDERASYONU YARIŞMASI

Türkiye Atletizm Federasyonu tarafından yapılan atletizm yarışmasında il birincisi olan Kısıklı Şehit Hüseyin Dalgılıç Ortaokulu öğrencimiz; Belediye Başkanımız ve İlçe Millî Eğitim Müdürümüz tarafından ödüllendirildi.

ÜSKÜDAR BELEDİYESİNDEN SINAVA HAZIRLIK ONLINE DESTEK MODÜLÜ

Üniversite ve Lise Sınavlarına Hazırlıkta Üsküdar Belediyesi Yanında!

Kaymakamımız, Belediye Başkanımız ve İlçe Millî Eğitim Müdürümüz tarafından öğrencilerimize online eğitime destek modülü hediye edildi.

DİN ÖĞRETİMİ GENEL MÜDÜRÜMÜZ SAYIN NAZİF YILMAZ'IN HAKKI DEMİR AİHL MUSİKİ GRUBUNU ZİYARETİ

Din Öğretimi Genel Müdürümüz Sayın Nazif YILMAZ, Belediye Başkanımız Sayın Hilmi TÜRKMEN ve İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN; TRT Müzik yayını için Hakkı Demir AİHL musiki grubunun Bağlarbaşı Kongre ve Kültür Merkezinde devam eden çekimlerini ziyaret ettiler.

Akabinde Nevmekân Selimiye'yi gezerek incelemelerde bulundular.

İSTİKLALDEN İSTİKBALE PROJEMİZ KAPSAMINDA BAYRAK TÖRENİ VE AFET EĞİTİMİ

Belediye Başkanımız Sayın Hilmi TÜRKMEN, İl Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Levent YAZICI, İl Afet ve Acil Durum Müdürümüz Sayın Gökhan YILMAZ ve İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN; Rauf Orbay İlkokulu öğrencileriyle bayrak törenine katıldılar. Tören akabinde Afete Hazır Türkiye projesi kapsamında afet eğitimi gerçekleştirildi.

VALİMİZ SAYIN ALİ YERLİKAYA'NIN AHMET RATIP PAŞA KÖŞKÜ ZİYARETİ

Valimiz Sayın Ali YERLİKAYA, Ahmet Ratıp Paşa Köşkünü ziyaret ederek incelemelerde bulundular. Sayın Valimize; Kaymakamımız Sayın Murat Sefa DEMİRYÜREK, Belediye Başkanımız Sayın Hilmi TÜRKMEN ve İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN refakat ettiler.

2021'E DAİR ÜMITLERİM YARIŞMASI

Belediyemiz tarafından düzenlenen "2021'e Dair Ümitlerim Yarışması" ödül töreni ve sergi açılışı; Kaymakamımız Sayın Murat Sefa DEMİRYÜREK, Belediye Başkanımız Sayın Hilmi TÜRKMEN ve İlçe Millî Eğitim Müdür Vekilimiz Sayın Hüseyin TÜRKMEN'in katılımlarıyla gerçekleştirildi.

23 NİSAN ULUSAL EGEMENLİK VE ÇOCUK BAYRAMI ÇELENK SUNMA TÖRENİ

"23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı" Çelenk Sunma Programı; İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN, okul müdürlerimiz, öğretmenlerimiz, öğrencilerimiz ve vatandaşlarımızın katılımlarıyla Şemsipaşa Atatürk Anıtında gerçekleştirildi.

CUMHURBAŞKANIMIZ SAYIN RECEP TAYYİP ERDOĞAN, ÖĞRENCİLERİMİZLE BİRLİKTE BAYRAĞIMIZI GÖNDERE ÇEKTİ

TBMM'nin 101. kuruluş yıl dönümü 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramında Cumhuriyetimizi her alanda güçlendirerek bizden sonraki nesillere bırakmanın gayreti içinde olan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN, çocuklarımız ile birlikte Çamlıca'daki Türkiye'nin en uzun bayrak direğinde ilk bayrağı göndere çektiler.

ÜSKÜDAR EĞİTİM OKUMALARI 49. KİTABIMIZ

Üsküdar Eğitim Okumaları projemiz kapsamında "Türkçenin Cenaze Töreni" isimli 49. kitabımızı; Sayın D. Mehmet DOĞAN, İlçe Millî Eğitim Müdürümüz Sayın Sinan AYDIN ve okul müdürlerimizin katılımlarıyla çevrim içi programda değerlendirdik.

GENÇLERİMİZİ İYİLERLE VE İYİLİKLERLE ARKADAŞ EDİYORUZ!

EĞİTİM • KÜLTÜR • SANAT • SPOR • BİLİM • TEKNOLOJİ • ŞAHSİYET OKULU • AİLE OKULU
VELİ SEMİNERLERİ • LİSEYE HAZIRLIK • ÜNİVERSİTEYE HAZIRLIK • KAMPLAR
SOSYAL FAALİYETLER • OKUL TAKVİYE DERSLERİ ROBOT VE YAZILIM EĞİTİMİ • İSTİHDAM

14 FARKLI MEKÂN
2005'TEN BUGÜNE 120.000+ ÖĞRENCİ
2018-2020 35.000+ ÖĞRENCİ

2012'DEN BUGÜNE 5.665+ ÖĞRENCİ
2018-2020 2.000+ ÖĞRENCİ

2011'DEN BUGÜNE 30.728+ ÖĞRENCİ
2018-2020 10.000+ ÖĞRENCİ

2014'TEN BUGÜNE 2.191+ ÖĞRENCİ
2018-2020 500+ ÖĞRENCİ

11 FARKLI MERKEZ
2020 İTİBARIYLA 3000+ KURSIYER

2016'DAN BUGÜNE 850+ ÖĞRENCİ
2018-2020 400+ ÖĞRENCİ

2014'TEN BUGÜNE 70.000+ ÖĞRENCİ
2018-2020 7.469+ ÖĞRENCİ

2016'DAN BUGÜNE 970+ GİRİŞİMCİ
2018-2020 17.000+ ÖĞRENCİ

2014'TEN BUGÜNE 146.000+ ZİYARETÇİ
2018-2020 AYLIK 3.000+ ZİYARETÇİ

BUGÜNE KADAR
10.000+ İSTİHDAM

9 SPOR TESİSİ
BUGÜNE KADAR 195.000+ ÜYE

BARBAROS GÜZEL
SANATLAR AKADEMİSİ
2018-2020 4.027+ ÖĞRENCİ

1.500.000+
FAYDALANAN GENÇ

1.000.000+
FAYDALANAN GENÇ

25.000+ E-KİTAP
20.000 BASILI KİTAP

GELECEK İÇİN SÖZ BİZDE

TASARRUF ve VERİMLİLİK

e-Sempozyum 5

“Gelecek İçin Söz Bizde” projesi kapsamında ve 12 proje okulumuz öğrencileri tarafından hazırlanan **“Tasarruf ve Verimlilik” konulu Öğrenci Sempozyumu Bildiri Kitabımız çıktı.**

Karekodu okutarak e-kitaba ulaşabilirsiniz.